

GÖTEBORGS UNIVERSITET
INST FÖR PEDAGOGIK OCH SPECIALPEDAGOGIK

Likvärdig musikundervisning?

En enkätundersökning om likvärdigheten i
förutsättningarna för grundskolans
musikundervisning.

Lena Sannerstig Kröyer

Examensarbete:	15 hp
Program och/eller kurs:	Tvärvetenskaplig kurs och examensarbete, LAU 925:2 VAL
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Vt/2013
Handledare:	Girma Berhanu
Examinator:	Ulla Berglindh
Rapport nr:	VT13-IPS-21 U/V VAL LAU925

Abstract

Examensarbete:	15 hp
Program och/eller kurs:	Tvåvetenskaplig kurs och examensarbete LAU 925:2 VAL
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Vt/2013
Handledare:	Girma Berhanu
Examinator:	Ulla Berglindh
Rapport nr:	VT13-IPS-21 U/V VAL LAU925
Nyckelord:	Musikundervisning, grundskolan, resurser, likvärdighet

---

Bakgrund: Under de år jag har arbetat som musiklärare har jag funderat mycket över hur vi musiklärare arbetar och med vilka förutsättningar. Är vi utrustade med det som krävs för att våra elever ska kunna utveckla de förmågor som läroplanen föreskriver? Under implementeringen av Lgr-11 har denna fråga ställts på sin spets – hur klarar vi av att undervisa enligt denna läroplan? Har vi tillräckliga resurser? Är undervisningen likvärdig på landets alla grundskolor? När jag förra terminen gick Metodkursen stod det ganska snabbt klart för mig att det var just detta jag ville undersöka.

Syfte: Syftet med min undersökning var att ta reda på hur förutsättningarna för grundskolans musikundervisning ser ut i förhållande till de förmågor som ska utvecklas enligt Lgr-11.

Frågeställningarna var:

- Vilka resurser krävs för att eleverna ska kunna utveckla sina förmågor i musik enligt Lgr-11?
- Hur ser de materiella förutsättningarna ut – lokaler och utrustning?
- Hur ser gruppstorleken ut?
- Tillhandahåller skolorna de resurser som krävs för att eleverna ska kunna utveckla sina förmågor i musik i enlighet med Lgr-11?
- Vilka övriga faktorer kan påverka likvärdigheten?

Metod: Jag valde att göra en kvantitativ undersökning i form av en webbenkät. Detta för att nå ut till så många som möjligt och kunna få en större bild av "läget i landet". För att distribuera enkäten kontaktade jag Musiklärarnas Riksförening som hjälpte mig att maila ut enkäten till sina medlemmar. Detta gjorde att jag fick kontakt med många musiklärare spridda över landet.

Resultat: Min undersökning visade att det finns stora brister i musikundervisningen i landets grundskolor. Framförallt ser villkoren väldigt olika ut på olika skolor när det gäller tillgång till lokaler och instrument. Dessutom framgick det att musikundervisningen på alltför många skolor bedrivs i helklass vilket gör att lärarna får problem med att hinna se alla elevers utveckling. Ett annat problem som framkom var musiklärarnas olika utbildningsnivå. Sammantaget drar jag slutsatsen att musikundervisningen i dagens grundskola inte är likvärdig.

Förord

Jag vill tacka dem som varit mig behjälpliga under arbetet med denna rapport:

Musiklärarnas Riksförening och då särskilt Sven Rydgård som har hjälpt till med distributionen av min enkät.

Alla de musklärare som har tagit sig tid att svara på enkäten.

Girma Berhanu som har handlett mig under denna process.

Min mamma, Inger Sannerstig, som har hjälpt till med korrekturläsning.

Min man, Lasse Kröyer, som har stöttat mig och underlättat min vardag så att jag kunnat koncentrera mig på arbetet.

Innehållsförteckning

Inledning och problemområde.....	1
Syfte.....	2
Litteraturgenomgång och teoriansknytning.....	3
Mina intentioner.....	3
Vad säger läroplanerna?.....	3
Begreppet likvärdighet	8
Tidigare forskning	8
Skolinspektionens rapporter	10
Metod och urval	12
Metod	12
Reliabilitet, validitet och generaliserbarhet	12
Urval.....	13
Planering och genomförande	14
Bortfall	14
Etiska aspekter.....	14
Bearbetning och analys	15
Resultat och analys.....	16
Hur ser de materiella förutsättningarna ut – lokaler och utrustning?.....	16
Lokaler	16
Instrument.....	17
Digital utrustning.....	19
Hur ser gruppstorleken ut?	21
Tillhandahåller skolorna vad som krävs för att eleverna ska kunna utveckla sina förmågor i musik i enlighet med Lgr-11?	22
Vilka övriga faktorer kan påverka likvärdigheten?.....	23
Metodreflektion	24
Diskussion, pedagogiska implikationer och slutsatser.....	26
Resursernas betydelse för elevernas möjlighet att utveckla förmågor	26
Materiella förutsättningar för utvecklande av förmågor	26

Lokaler	26
Utrustning – instrument och digitala verktyg	27
Gruppstorlekens betydelse för elevernas utveckling	28
Skolornas tillhandahållande av resurser	29
Övriga faktorerers betydelse för likvärdigheten.....	29
Fortsatt forskning	29
Referenser	30
Bilaga 1 - enkäten	
Bilaga 2 - missiv	
Bilaga 3 - påminnelse	
Bilaga 4 – MR:s Basutrustningslista	
Bilaga 5 – översikt enkätsvar	

Inledning och problemområde

Jag har, under de år jag har arbetat som musklärare i grundskolan, funderat mycket över hur utbildningen ska kunna bli likvärdig för alla elever i Sverige. Genom att ha talat med musklärare på diverse konferenser, läst ett antal examensarbeten om grundskolans musikundervisning, besökt olika skolor (sett deras musiksalar och utrustning) samt läst många artiklar i de olika lärartidningarna, har jag fått bilden av att undervisningen och förutsättningarna för denna kan se väldigt olika ut på olika skolor.

Skolverket skriver i sin rapport NU-03 (Skolverket, 2005):

Som en huvudslutsats har vi funnit stora variationer i vilka musikkunskaper som utvecklas hos eleverna i olika skolor, klasser och grupper i musikundervisningen.

Likaså finns det stora skillnader vad det gäller musklärarnas arbetssituation och arbetsvillkor. (s. 9)

Återgången till helklassundervisningen har radikalt förändrat förutsättningarna för musikämnet i skolan, vilket bland annat påverkar de kreativa och skapande delarna i musikverksamheten. Det kan möjligen också vara ett skäl till att behörigheten hos musklärare har stagnerat enligt 2003 års utvärdering. Resurstilldelningen upplevs som otillräcklig av musklärarna, musikämnet upplevs ha låg status bland kollegor och berörs sällan i lärlagsarbetet, för liten tid till förfogande gör att undervisningen standardiseras och att det blir svårt att genomföra mer krävande övningar i klassen. (s. 10)

Anledningarna till att undervisningen ser olika ut är många; lärarens utbildning, storleken på elevgrupperna, till vilken grad man följer läroplanen, elevernas förkunskaper, tillgång till lokaler, instrument och läromedel m.m. I denna undersökning har jag valt att koncentrera mig på de materiella olikheterna (tillgång till lokaler och instrument samt undervisningsgruppernas storlek).

Jag har själv varit med och byggt upp musikinstitutionen på den friskola jag arbetar på. Ahlafors fria skola startade ht 2006 och är nu inne på sitt sjunde läsår. Första läsåret gick musikundervisningen till så att jag vandrade runt i klassrummen med ett keyboard. Idag har jag en musikal med tre anslutna grupprum, varav två är fullt utrustade ensemblerum. I det tredje grupprummet finns keyboards och akustiska gitarrer, vardera i halvklassuppsättning.

Det är alltså ganska stor skillnad på mina och elevernas förutsättningar idag jämfört med hur det var när skolan startades. Jag vill ta reda på hur förutsättningarna är på grundskolorna runt om i landet. Finns det skolor som befinner sig i den situation som jag och mina elever gjorde när vår skola startades – ingen lokal och inga instrument? I så fall måste jag ifrågasätta likvärdigheten för eleverna vad gäller möjligheten att uppnå kunskapskraven i

Lgr-11. Jag upplever dessutom att kraven har blivit högre och mer specifika i den nya läroplanen, särskilt vad gäller elevernas kunskaper i musicerande på olika instrument.

Det är ett stort problem om förutsättningarna ser så olika ut på olika skolor, både för eleverna och deras möjlighet till utveckling och för lärarna vad gäller arbetsbörda och arbetsmiljö. Därför anser jag det viktigt att belysa detta ämne och därigenom sträva mot en likvärdig musikundervisning för alla elever i svensk grundskola.

Skolverket skriver i sin senaste lägesrapport (Skolverket, 2013) att

Den försämrade likvärdigheten är allvarlig. I internationella jämförelser utmärker sig Sverige som ett land där både kunskapsresultat och likvärdighet försämrats under 2000-talet.[...]Likvärdigheten är ett ansvar även för kommunala och enskilda huvudmän.[...]För att motverka de ökande skillnaderna mellan elever och skolor krävs att huvudmän har en mer medveten användning av tillgängliga resurser och att de även på andra sätt arbetar för ökad likvärdighet. (s. 9)

I min undersökning kommer jag först att titta på musikämnet ur ett historiskt perspektiv för att bena ut vilka resurser som krävs för att eleverna ska utveckla förmågor enligt Lgr-11. Jag följer upp detta med en analys av hur läget ser ut i våra grundskolor idag när det gäller resurstilldelning för musikundervisningen.

Syfte

Syftet med min undersökning är att undersöka likvärdigheten i förutsättningarna för grundskolans musikundervisning. Jag kommer att utgå ifrån följande frågeställningar:

- Vilka resurser krävs för att eleverna ska kunna utveckla sina förmågor i musik enligt Lgr-11?
- Hur ser de materiella förutsättningarna ut – lokaler och utrustning?
- Hur ser gruppstorleken ut?
- Tillhandahåller skolorna de resurser som krävs för att eleverna ska kunna utveckla sina förmågor i musik i enlighet med Lgr-11?
- Vilka övriga faktorer kan påverka likvärdigheten?

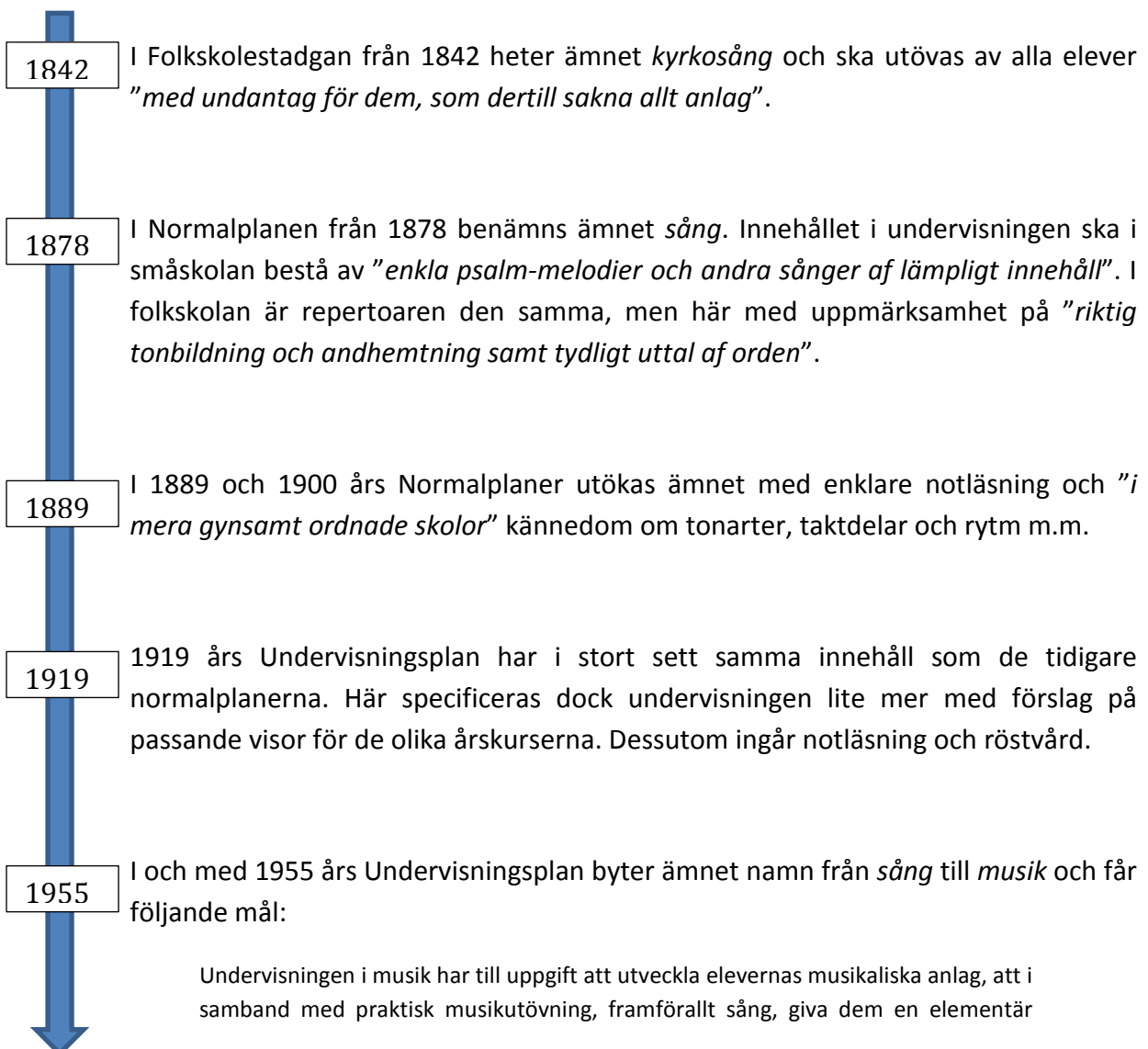
Litteraturgenomgång och teoriansknytning

Mina intentioner

För att ta reda på vilka förutsättningar som krävs för en likvärdig undervisning vill jag först titta på hur musikämnet i grundskolan har utvecklats genom åren. Jag vill visa på att ämnet har utvecklats från att vara en enkel sångundervisning till att bli ett mångfacetterat ämne där eleverna ska ha kunskap om musikhistoria, musikleära, musikskapande samt öva upp färdigheter på ett flertal instrument.

Vad säger läroplanerna?

För att få en historisk överblick över musikämnets roll i skolan har jag gått igenom ett antal läroplaner från Folkskolestadgan 1842 till vår nuvarande läroplan Lgr-11. Ämnet har under denna tid genomgått en metamorfos:

musikalisk kunskap samt att göra dem bekanta med god musik. Undervisningen bör främja intresset för musik, tillvarataga musikens personligt och socialt fostrande värden och förmedla kontakt med musiklivet utanför skolan.

När det gäller sångrepertoaren är det bland annat de så kallade *stamsångerna* (fastställda av Kungl. Maj:t 1943) som förespråkas i Undervisningsplanen. Stamsångerna bestod av bland annat våra nordiska nationalsånger, folkvisor och julvisor (NE). Frivillig undervisning i instrumentalmusik förespråkades för de skolor som hade möjlighet att ordna detta. Det finns dock inget skrivet om att skolan skulle tillhandahålla några instrument. Vad gäller betygssättning, ska man ta hänsyn till både praktiska och teoretiska kunskaper i musik, även sådana som har förvärvats utanför skolan. Svaghet i något ämnesmoment kan kompenseras av god förmåga i något annat.

1962

I samband med införandet av den obligatoriska nioåriga grundskolan kom läroplanen Lgr-62. I målen för ämnet musik står bland annat följande:

Undervisningen i musik skall ge eleverna praktisk erfarenhet av såväl vokal som instrumental musik samt förtrogenhet med musikens elementa.

Under huvudmomenten för låg- och mellanstadiet kan man under rubriken *Spel* läsa att eleverna ska "*musicera på enkla rytm- och melodiinstrument*". I årskurs 7 ska man ha "*enkla övningar i samspel*" och i årskurs 8 och 9 "*repertoar efter elevernas instrumentala färdighet...*". Under rubriken *Anvisningar och kommentarer* kan man bland annat läsa följande rader om instrumental undervisning:

Ungdomens intresse för musik har i vår tid fått en dominerande instrumental inriktning. Det är därför av vikt, att den instrumentala undervisningen tillgodoses såväl i klassundervisningen som i frivillig musikverksamhet.

Man föreslår ett samarbete med ortens kommunala frivilliga musikverksamhet och vidare att det bör organiseras en egen kör och skolorkester. Man kan använda sig av "*de till instrumentalmusik anslagna timmarna*" för ensemble- och orkesterspel.

Under rubriken *Undervisning på lågstadiet* meddelas att de musikinstrument, "*som i första hand bör komma i fråga både vid klass- och gruppundervisning, är rytminstrument, klangspel och blockflöjt*." Rubriken *Undervisning på mellanstadiet* bjuder på följande anvisning; "*Alla elever på detta stadium torde ha förutsättningar att lära sig spela på enkla melodiinstrument, och denna möjlighet bör utnyttjas*." När det gäller undervisningen på högstadiet finns följande instruktioner:

I klasser, där det övervägande antalet elever samtidigt besväras av målbrottet eller där samtliga elever behärskar något musikinstrument, kan instrumentalmusik (ensemblespel) få utgöra den huvudsakliga musikaliska aktiviteten. Detta får likväl inte utgöra hinder för huvudmomentens tillämpning.

I årskurs 8 och 9 är musik ett valbart ämne och de elever som väljer musik "förutsätts ha en viss lust och fallenhet för ämnet." Här nämns instrumentalspel, solo eller i ensembler med olika instrumentbesättning, som ett lämpligt inslag i undervisningen.

På alla stadier nämns alltså instrumentalspel som ett av momenten i musikundervisningen. Som jag tidigare nämnt, föreslår man samarbete med kommunala musikskolan. Det blir därmed lite otydligt vem som ska lära eleverna att spela – skolans musiklejare eller lärare från kommunala musikskolan. Man kan låta instrumentalspel få en stor roll på högstadiet om eleverna behärskar något musikinstrument. Det står att man i skolan ska använda sig av rytminstrument, klangspel och blockflöjt. Är det då meningen att övriga instrument ska vara sådana som eleverna själva tar med sig till skolan? Det enda jag kan utläsa i läroplanen angående utrustning är som följer:

Ämnes- och specialrum skall vara försedda med erforderlig inredning och utrustning samt med redskap och undervisningsmateriel.

1967

1967 kom en Läroplansöversyn för grundskolan. I denna konstaterades det att ämnen för estetisk-praktisk fostran fick en "förhållandevis ogynnsam ställning" vid tillkomsten av 1962 års läroplan. Man föreslår därför att dessa ämnen bör förstärkas med sammanlagt 2 veckotimmar på mellanstadiet. På högstadiet vill man styrka dessa ämnen genom att införa tillvalsämnet *konst*. Inom musikämnet vill man lägga större vikt vid den skapande musikverksamheten än tidigare. Man föreslår även att stamsångerna tas bort och ersätts av en rådgivande visförteckning. Ämnet musik föreslås bli obligatoriskt i samtliga årskurser.

1969

När den nya läroplanen för grundskola (Lgr-69) infördes 1969 gick den föreslagna förstärkningen av musikämnet inte igenom; målen för ämnet är detsamma som i Lgr-62 och musikämnet blev inte obligatoriskt i alla årskurser. Tyngdpunkten i ämnet ligger fortfarande på sång. När det gäller instrumentalspel ges följande rekommendation:

Vissången och gehörsövningarna kan berikas och stödjas genom utnyttjande av piano, gitarr, stavspel, rytminstrument och andra i klassen förekommande instrument. Vid sidan av andra arrangemang kan eleverna också själva allt efter klassens instrumentala resurser göra spelstämmor till sånger och komplettera redan befintliga spelsatser med nya stämmor.

Det är fortfarande oklart var eleverna ska tillägna sig dessa kunskaper i instrumentalspel. Man hänvisar återigen till samarbete med kommunala musikskolan och understryker att det är viktigt att läraren vet vilka elever som

deltar i frivillig musikundervisning. Dessa kan då ges tillfälle att medverka i klass musicerandet.

Ett av förslagen från 1967 års Läroplansöversyn som fick genomslag i Lgr-69 är införandet av det nya tillvalsämnet *konst*. Målet för detta ämne inleds med följande mening: *"Undervisningen i konst har till uppgift att utveckla elevernas förutsättningar att uppleva och förstå olika konstnärliga uttrycksformer"*. Under rubriken huvudmoment kan man läsa att delämnet musik bland annat ska bestå av sång och spel samt försök till komposition.

I supplementet musik – kompletterande anvisningar och kommentarer, skriver man att instrument, bandspelare, skivor etc. som eleverna själva äger tillfälligt kan utnyttjas som förstärkning till skolans material.

1980

Målen för musik i Lgr-80 säger att *"Undervisningen syftar till att få eleverna att använda flera av musikens olika uttrycksmedel samt vårda röst och tal"*. Menar man musikinstrument när man skriver *musikens olika uttrycksmedel*? Om man läser vidare under rubriken *huvudmoment* blir detta tydligt; eleverna på lågstadiet skall spela rytmorkester till musik, på mellan- och högstadiet skall eleverna spela på melodi-, ackord-, och rytminstrument (gehörmässigt eller efter enklare noter).

I timplanen minskas ämnet med en stadiesveckotimme på högstadiet, men i gengäld tillkommer kommentaren *"För musikundervisningen på högstadiet skall avdelas lärarveckotimmar så att undervisningen kan bedrivas i grupper om högst 15 elever"*.

Detta är den första läroplanen som tydligt beskriver att alla elever ska lära sig att spela flera olika instrument.

1994

Lpo 94 är en övergripande plan för grundskolan som inte innehåller några nya kursplaner utan bara en allmän del om de övergripande målen. I timplanen har man skurit ned tiden för musikämnet från 246 till 230 klocktimmar.

1996

Först två år senare, 1996, kommer de nya kursplanerna. Ämnets syfte är nu uppdelat i strävandemål och uppnåendemål. De senare är de mål som specificeras för slutet av femte och nionde skolåret och som ligger till grund för betyget godkänd. I slutet av det femte skolåret skall eleven ha elementära kunskaper i spel på något instrument. I slutet av det nionde skolåret skall eleven kunna delta aktivt i spel på instrument.

2000

År 2000 kom en uppdatering av kursplaner och betygskriterier. Under rubriken Ämnets karaktär och uppbyggnad kan man nu läsa att:

Vokalt och instrumentalt musicerande utgör ämnets kärna. Såväl det enskilda som det gemensamma musicerandet bygger upp kunskaper inom grundläggande begrepp som melodi, metrik och harmonik samt om sambanden mellan dessa. Lärandet i ämnet innebär att dessa begrepp tillämpas i musicerande och musikskapande.

Uppnåendemålen för årskurs 9 har nu specificerats tydligare, eleven skall kunna delta i gruppmusicerande med melodi-, rytm- och ackordspel. När det gäller bedömningen står det att man ska bedöma både den enskilda prestationen och "elevens förmåga till samspel och interaktion med andra i musicerandet". För betyget Mycket väl godkänd ska eleven utföra sång eller spel på något instrument på en nivå som fungerar både i grupp och som soloinslag.

I Kommentarer till kursplaner och betygskriterier (2000) kan man läsa följande angående revideringen av kursplanen i musik:

... fokusering på ämnets kärna – musicerande och skapande – där det personliga och gemensamma musikutövandet är grunden för musikupplevelse och lärande.[...]Det centrala i utbildningen är elevernas eget musikutövande i form av vokalt och instrumentalt musicerande och skapande – enskilt och i grupp. Det kan vara svårt att musicera meningsfullt i stora elevgrupper på upp till 30 elever. Dessa aktiviteter måste därför kunna genomföras i flexibla grupsammansättningar där eleverna själva tar ett ökat ansvar.

2011

Vår nuvarande läroplan, Lgr-11, delar musikämnet i 3 delar: Musicerande och musikskapande, musikens verktyg och musikens sammanhang och funktioner. I syftet står bland annat;

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskap att använda röst, musikinstrument, digitala verktyg samt musikaliska begrepp och symboler i olika musikaliska former och sammanhang.

I det centrala innehållet står det att eleven ska kunna spela melodier och ackompanjera. Kunskapskraven för betyget E innehåller bland annat enkelt melodi-, bas- och slagverksspel samt ackompanjemang på ackordinstrument.

Utvecklingen av ämnet har alltså gått ifrån enkelt deltagande i gemensam sång till att eleven ska kunna spela flera olika instrument, enskilt och i ensembleform. Detta ställer en hel del krav på skolornas musikinstitutioner; för att kunna nå dessa mål måste eleverna ha tillgång till ett flertal olika instrument. Dessa måste finnas tillgängliga i flera exemplar så att alla elever får samma möjlighet att öva. Tänk dig en matematiksal med en eller två miniräknare

som en hel klass ska dela på! Det vore också önskvärt att återinföra Lgr-80:s krav på mindre undervisningsgrupper så att läraren har möjlighet att hinna med alla elever. Dessutom borde timmarna för ämnet utökas så att eleverna får mer än ett tillfälle per vecka för att öva – det är ju trots allt färdigheter det handlar om.

Begreppet likvärdighet

I vår senaste läroplan, Lgr-11, kan vi under rubriken *En likvärdig utbildning* läsa att: "Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform och inom fritidshemmet ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen." Men vad betyder egentligen begreppet *likvärdig*?

Tomas Englund (professor i pedagogik) och Ann Quennerstedt (FD och lektor i pedagogik) menar att "begreppet likvärdighet [...] kommit att utnyttjas för olika utbildningspolitiska syften". (s. 9) Författarna beskriver i sin antologi *Vadå likvärdighet?* (2008) hur innebörden av begreppet har förändrats genom åren:

- 1960/70/80-talen jämlighet, enhetlighet (s. 15-17)
- 1990-talet valfrihet, föräldrarätt, profilering (s. 17-23)
- 2000-talet måluppnående, kvalitet (s. 23-26)

Skolverket definierar likvärdighetsbegreppet på följande sätt i Lgr-11:

Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform och inom fritidshemmet ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns också olika vägar att nå målet. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla. (s. 8)

Naturligtvis kräver olika elever olika mängd och typ av resurser, men eftersom normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen anser jag att varje skola måste tillhandahålla de verktyg som krävs för att nå målen – instrument, ändamålsenliga lokaler samt möjlighet till hjälp och stöd av läraren. Det sistnämnda kräver att undervisningsgrupperna inte är för stora, annars har läraren inte möjlighet att hinna med alla elever. Förutom att hjälpa eleverna ska läraren också hinna bedöma deras arbetsprocess och värdera deras förmågor.

Tidigare forskning

Jag gick igenom ett antal examensarbeten med teman som liknar mitt. De flesta författarna har använt sig av intervjuer vilket gör urvalet väldigt snävt, både vad gäller tidsåtgång och

geografisk spridning. Martinsen (2009) skriver i sin rapport om gruppstorlekens effekt på musikundervisningen. Hon har intervjuat fyra lärare på fyra olika skolor samt genomfört en enkät bland dessa lärares elever. Resultatet av hennes studier visar att

tillgång till och utformning av lokaler, stöd från skolledning samt antal elever man undervisar, i minst lika stor utsträckning som klasstorleken påverkar hur lärarna upplever sin arbetsmiljö. [...] Ändrade kursmål och den ökade risken för hörselproblem hos musiklärare indikerar att mindre undervisningsgrupper i musik borde vara att föredra inte minst för att förbygga stress hos lärarna. (abstract)

Rajala & Lingström skriver i sin rapport "Vad sätter lärarna betyg på?" (2010) följande rader angående förutsättningarna för musikundervisning:

Under vår undersökning fann vi diverse hinder för att ge en enhetlig undervisning. Några av dessa är ämnets olika ekonomiska förutsättningar på olika skolor, något som visar sig i olika antal instrument, lokalernas storlek samt tillgång till datorer. (abstract)

Deras undersökning är baserad på intervjuer med fyra musiklärare som arbetar på fem olika skolor. Redan i denna, till omfattningen, begränsade undersökning kunde de se stora skillnader i resurser:

I två av skolorna finns ett piano vardera, och i en skola finns så många som 15 stycken. I tre av fem skolor finns en mindre klassuppsättning akustiska gitarrer, men skicket varierar. Av tjugo stycken är bara 16 spelbara i ett av klassrummen. I en skola finns bara fyra akustiska gitarrer. (s. 35)

När det gäller gruppstorlek berättar en av lärarna att "*musiklärarna på hennes skola jobbat gratis många år för att få halvklassuppsättningar, något hon inte ställt upp på utan slutat med på elevernas bekostnad.*"

I rapporten "Musikundervisning i grundskolan" (Moberg, 2012) användes analysverktyget ramfaktorteorin.

Lärarnas ålder, intressen och utbildning påverkar undervisningsinnehållet i större grad än vad till exempel kursplanen i musik gör. Det finns inget gemensamt läromedel i musik, utan lärarnas eget material utgör den huvudsakliga materialkällan. [...]Lärarna urskiljer fem faktorer som utgör hinder i deras undervisning: lektionstid, gruppstorlek, lokaler, resurser samt elevernas olika förkunskaper. (s. 2)

Lindblad, Linde och Naeslund (1999, s. 97) beskriver ramfaktorteorin så här: "*Den tidiga ramfaktorteorin formulerades i samband med implementering av de stora skolreformerna i Sverige och den bröt mot idealistiska teorier om undervisning genom att lyfta fram de begränsningar som skolan som organisation innebär för den genomförda undervisningens gestaltning.*" Det handlar alltså om yttre faktorer så som lokaler, instrument och gruppstorlek.

Skolinspektionens rapporter

I utredningen NU-03 fick musiklärarna bland annat svara på en direkt fråga, där de fick ta ställning till vilka faktorer som begränsar möjligheterna till en musikundervisning och måluppfyllelse i enlighet med kursplanen. 38,9% av lärarna ansåg att tillgången till utrustning och läromedel i hög grad begränsar dem. Dessutom svarade 43,2% att tillgången till lokaler i hög grad är en begränsande faktor.

Utvärderingen visar emellertid att det är stora variationer mellan skolor med avseende på vilka ämnesmål som behandlas och vilka förutsättningar som finns för att nå målen. Ur ett nationellt perspektiv råder det inte likvärdiga förutsättningar för musikundervisningen i grundskolans nionde år. (s. 10)

I rapporten från 2011 (Musik i Grundskolan – Är du med på noterna rektorn?) skriver Skolinspektionen att *"tidigare utvärderingar av musikämnet har visat på att musikämnet är ett omtyckt ämne bland eleverna, men att den musikundervisning eleverna får skiftar i kvalitet"*. Tillgången till instrument och lokaler listas som två av de faktorer som påverkar undervisningens kvalitet:

Vid en del av skolorna har eleverna inte tillgång till instrument eller lokaler som är anpassade för musikundervisning. I årskurserna 1 – 5 är det vanligt att eleverna får musikundervisning i sina klassrum utan tillgång till instrument. Elever som inte får tillgång till utbildade lärare i musik eller till musikinstrument får mycket svårt att nå målen för ämnet. (s. 7)

Inspektionen skriver vidare att *"en allvarlig konsekvens av det (att förutsättningarna och möjligheterna inte är likvärdiga) är att elever som inte har tillgång till instrument eller på annat sätt kan fritidsmusicera blir förlorare i sammanhanget"*. (s. 21)

Stark kritik riktas i rapporten mot landets rektorer som har det yttersta ansvaret för att musikundervisningen bedrivs på ett sådant sätt att eleverna har möjlighet att nå målen.

Dessa problem är ingen nyhet, redan i Skolverkets rapport 64 – Den nationella utvärderingen av musikämnets villkor och möjligheter – som kom 1994 konstaterade man att de mest framträdande problemen i musikundervisningen var:

- Snävt tidsutrymme för musikämnet i timplanen.
- Bristande tillgång till utrustning, instrument, läromedel, ändamålsenliga lokaler för musikundervisning.

Alltså har man ett flertal gånger under de senaste 20 åren, genom undersökningar, konstaterat att det finns brister i grundskolans musikundervisning. Vems uppgift är det då att se till att komma till rätta med dessa brister?

De har genom sina undersökningar fått en klar bild av vad som behövs – mera tid, tillgång till instrument och annan utrustning, mindre elevgrupper. Man skriver i läroplanen (Lgr-11) att *"Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform och inom fritidshemmet ska vara*

likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen". (s. 8) Borde man då inte se till att Sveriges grundskolor har en likvärdig tillgång till instrument och lokaler?

I februari detta år deltog jag själv med en klass i Skolverkets senaste ämnesutvärdering. Det ska bli intressant att se om man kan utläsa några skillnader efter införandet av Lgr-11.

Metod och urval

Metod

När jag beslutade mig för att skriva om likvärdighet i musikundervisningen hade jag redan en idé om att göra någon form av enkät. I metodkursen behandlades olika metoder för datainsamling och jag blev redan då nyfiken på formen webbenkät. Hultåker beskriver i *Enkätboken* (Trost 2012, s. 135-145) webbenkäter som ett kostnadseffektivt sätt att nå många människor.

Stukat (2011) skriver att *"forskningsproblemet ska styra metodvalet"* (s. 41). Eftersom jag vill nå många musklärare med mina frågor för att få en bild av hur undervisningens förutsättningar ser ut i stor skala (spritt över hela landet) anser jag att enkäten är den bästa metoden. Hade jag valt att intervjua ett antal lärare, skulle det p.g.a. tidsbrist bli för litet underlag för att kunna generalisera resultaten. Dessutom hade det blivit en begränsad geografisk spridning på intervjuerna.

En fördel med metoden intervju är att man kan ställa följdfrågor. Jag har försökt inkludera denna möjlighet i min enkät genom att ställa dels attitydmätande frågor med fasta svarsalternativ men även öppna frågor, där respondenterna kan skriva fritt. Tanken med detta är att de själva kan ställa och besvara sina följdfrågor.

Att använda en webbenkät underlättar hanteringen av svaren från ett stort antal personer eftersom programvaran hjälper till med detta. Jag har använt mig av enkätverktyget SurveyMesh.

Reliabilitet, validitet och generaliserbarhet

Reliabilitet är ett mått på hur bra mätinstrumentet (enkäten) är på att mäta – alltså hur tillförlitlig metoden är (Stukat, 2011). Interbedömarreliabilitet innebär att liknande resultat ska nås vem som än utför undersökningen. Test-retest-reliabilitet innebär att resultaten ska vara likartade om man gör om enkäten vid flera tillfällen.

Jag anser att min enkät har hög reliabilitet eftersom jag har fått fram den typ av statistik som jag var ute efter. Om enkäten skulle skickas ut till ytterligare en grupp lärare borde resultaten vara liknande.

"Validiteten [...] brukar anges som hur bra ett mätinstrument mäter det man avser att mäta" (Stukat s. 34). När det gäller validiteten är jag både nöjd och missnöjd. Nöjd eftersom jag fått fram uppgifter om de frågeställningar jag startade mitt arbete med. Missnöjd för att jag inte gallrade ut musklärare i grundskolan ur gruppen "musklärare" som ju även innefattar lärare på gymnasiet, kultur- och musikskolor.

Sedan kan man ju alltid fråga sig hur ärliga respondenterna är i sina svar. Eftersom ett stort antal av dem har mailat mig och talat om att de tycker att min undersökning är viktig för dem, utgår jag ifrån att de har svarat ärligt.

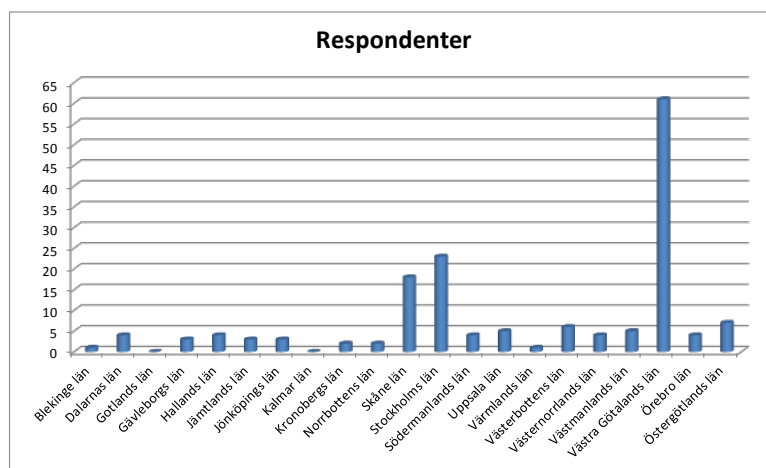
Jag vill att resultaten av enkäten ska vara generaliserbara, alltså att de kan gälla för "musikundervisningen i den svenska grundskolan" och inte bara specifikt för de skolor jag undersöker. Jag avsåg att göra en generaliserbar undersökning, men får nog inse att undersökningsgruppen blev för liten: 159 av 2712 musiklärare som arbetar i grundskolan.

Urval

Min ambition med denna undersökning är att få en bild av hur förutsättningarna ser ut för musikundervisningen i landet i stort.

För att nå ut till ett stort antal lärare spridda över landet, tog jag hjälp av Musiklärarnas Riksförening (MR). MR är en oberoende fri tvärfacklig förening för alla lärare och blivande lärare i musik med medlemmar över hela landet. Enligt Skolverkets statistik finns det 4909 grundskolor i Sverige. Antalet musiklärare i grundskolan är enligt samma källa 2712 stycken.

Enkäten mailades, med MRs hjälp, till ca 280 musiklärare, vilket är ca 10 procent av de verksamma lärarna. 159 lärare (ca 6 procent) har besvarat den. Dessa lärare är spridda över 19 län med en tyngdpunkt på storstadsregionerna där jag har fått 101 svar.

Figur 1 Respondenternas spridning över landet

6 procent måste anses för lite för att ge ett generaliserbart resultat, men det ger en bild av hur det *kan* se ut på skolorna. Flera av lärarna arbetar dessutom på mer än en skola. Spridningen över landet är ganska stor, endast två län (Gotlands och Kalmar) är inte representerade.

Planering och genomförande

Jag började med att undersöka ett antal enkätverktyg – Google Docs, SurveyMonkey och SurveyMesh. Jag fastnade till slut för SurveyMesh för att det var lätt att hantera och hade en bra layout.

Jag skrev enkätfrågorna utefter mina frågeställningar och valde att ha frågor med fasta svarsalternativ som lätt kan mätas, men även öppna frågor så att respondenterna skulle kunna lägga till information som de tycker är relevant.

Enkäten (bilaga 1) mailades, tillsammans med ett missivbrev (bilaga 2), ut till MRs medlemmar med start den 25 februari. Det är viktigt att skriva ett inspirerande missivbrev (Stukat 2011, s. 53) som visar att undersökningen är seriös och viktig, både för mig och för de musklärare som svarar på enkäten, så att bortfallet blir så litet som möjligt.

Efter första mailet kom det in 65 svar. Påminnelse (bilaga 3) skickades via mail den 13 mars efter vilken jag fick in ytterligare 94 svar.

Bortfall

Bortfallet kan anses stort – 121 av 280 - men beror i flera fall på att de tillfrågade lärarna inte arbetar i grundskolan utan på gymnasiet eller Kultur/Musikskolan. Några av dessa har ändå hört av sig angående enkäten och beklagat att de inte kan delta. Jag har fått 24 sådana mail från musklärare som arbetar på gymnasiet eller Kulturskolan.

Jag vet naturligtvis inte HUR många av de 121 detta handlar om vilket visar en svaghet i min enkät. Jag kunde fått bättre kontroll på bortfallet om jag hade inlett enkäten med frågan "Arbetar du i grundskolan?". Då hade jag i resultaten kunnat se hur många som inte besvarat enkäten på grund av att de har en annan arbetsplats.

Etiska aspekter

Som forskare har man ett etiskt ansvar gentemot respondenterna. Dessa måste få tillräcklig information om undersökningen – syftet, metoden – och ha möjlighet att välja om de vill delta (Codex, 2013). Stukat (2011, s. 139-140) nämner fyra allmänna huvudkrav på forskning:

- Informationskrav
- Samtyckeskrav
- Konfidentialitetskrav
- Nyttjandekrav

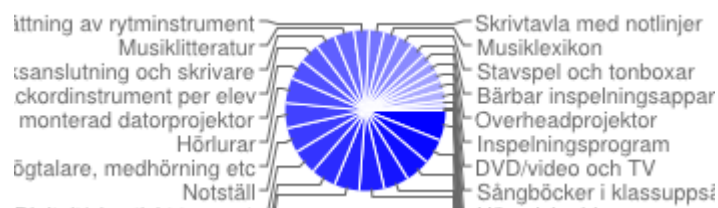
I mitt missivbrev informerade jag om bakgrunden till och syftet med min undersökning. Jag utlovade anonymitet till respondenterna – det ska inte kunna framgå i rapporten vem som har svarat vad.

För att respondenterna skulle kunna vara anonyma skickades ett stort antal mail med några "hemliga kopior" i varje. Jag har fått flera mail från lärare som inte vill vara anonyma utan tvärtom vill tala om att just de har besvarat enkäten för att de tycker att det är en viktig undersökning. Många har också visat intresse för att ta del av resultatet av min undersökning.

Bearbetning och analys

Eftersom jag har använt mig av en webbtjänst för att utforma enkäten, har jag den fördelen att detta verktyg även sorterar informationen och ger en överblick över resultaten. SurveyMesh ger en översikt av resultaten med hjälp av cirkeldiagram för varje fråga. Dessutom kan man exportera resultaten till ett Exceldokument.

I programmet Excel har jag sedan bearbetat siffrorna för att plocka fram de svar jag är ute efter. Den standardöversikt jag fick av enkätverktyget var ibland svår att tyda. (bilaga 5) Till exempel fick jag ett diagram över de instrument som varje lärare har kryssat i att de har på sin skola. Detta diagram var totalt oläsligt:

Figur 2 Tillgång till instrument

Alltför många poster redovisade i samma diagram. Jag fick istället gå in och göra nya diagram post för post över det jag ville redovisa.

Jag utgick från mina frågeställningar och tog fram resultaten som speglade dessa. Jag använde mig av flera olika diagramformer för att få lite omväxling.

Resultat och analys

Här följer en redovisning av enkätsvaren utifrån mina frågeställningar.

Hur ser de materiella förutsättningarna ut – lokaler och utrustning?

Lokaler

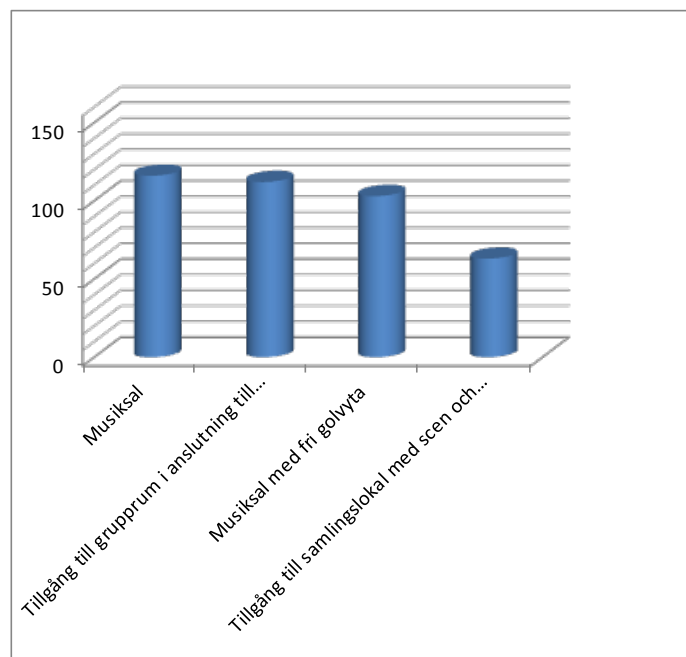
I denna fråga har jag utgått från de lokaler som bör finnas tillgängliga för musikundervisning enligt MR:s basutrustningslista (bilaga 4):

Musiksal

Tillgång till grupprum i anslutning till musiksalen

Musiksal med fri golvyta som möjliggör dans och rörelse

Tillgång till samlingslokal med scen och ljus- och ljudanläggning

Figur 3 Tillgång till lokaler för musikundervisning

Anmärkningsvärt är att endast 116 av de tillfrågade 159 lärarna har tillgång till en egen sal för sin musikundervisning. Bland kommentarerna till denna fråga sticker följande fyra svar ut:

Ofta får vi vara i annan sal då vi är tvungna att ta med instrument och möblera om i salen.

Har ingen musikal utan jobbar i en aula med scen och 4 spotlights. Inga grupprum.

Jag har ingen musikal utan bara ett Vanligt klassrum som jag måste göra i ordning för att ha musik. Jag får bära dit saker från vinden och materielrum innan lektion, och ställa ut fler stolar. Piano finns i rummet.

Min musikal är egentligen ett skyddsrum med allt vad det innebär.

Arbetsmiljön som dessa lärare beskriver är inte optimal, vare sig för lärare eller för elever. Det går åt för mycket tid till att förbereda salen innan undervisningen kan starta.

Det finns å andra sidan också många lärare som är nöjda med sina lokaler. Här följer kommentarer från tre av dem:

I samband med en ihopslagning med två byskolor så fick jag ta över en fristående byggnad till musikhus. Vilket innebär två stora ensemblesalar, två grupprum samt ett eget kontor. Dessutom har jag tillgång till ett källarplan där jag kan förvara sådant jag inte behöver för tillfället. Till respektive ensemblerum har jag ett PA samt digitalt trumset.

Ett relativt stort klassrum med tre förråd och dessutom tre övningsrum, fullt utrustade med PA och ensembleinstrument. Till konserter används matsal eller gymnastiksal.

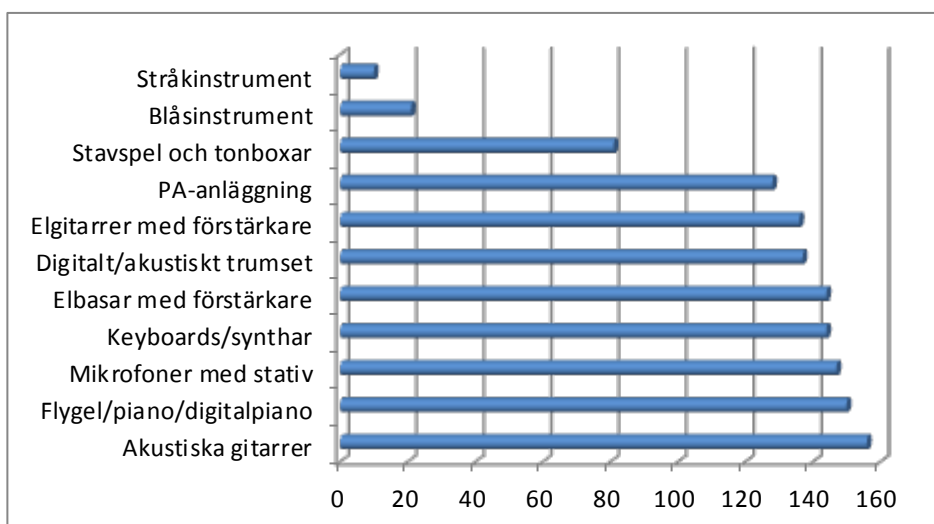
Mkt välutrustade lokaler, musikal fullt utrustad två "rockrum" med full utrustning. Eget kontor/verkstad.

Enkäten speglar stora skillnader mellan skolorna när det gäller adekvata lokaler för musikundervisning. Att inte ha tillgång till grupprum innebär, om man undervisar i helklass, att ha 20-30 elever i ett rum. Det blir då väldigt svårt att utöva ensemblespel där alla kan delta. Ljudnivån blir dessutom olidlig.

Brist på egna lokaler sänder också en signal till elever, föräldrar och kollegor om att musikämnet inte prioriteras på dessa skolor.

Instrument

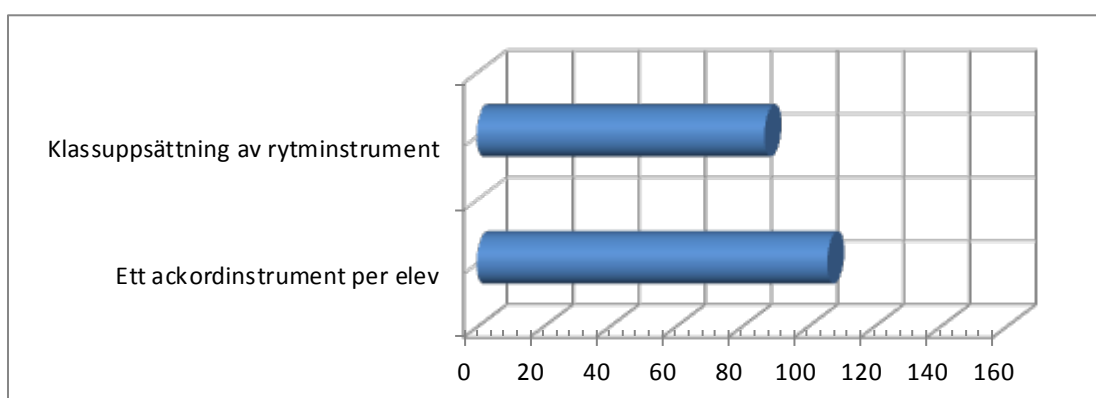
När det gäller instrument och annan utrustning har jag också utgått ifrån MR:s basutrustningslista (bilaga 4). Respondenterna fick först ange vilka av punkterna i listan som de har tillgång till. Sedan har de haft möjlighet att kommentera utrustningen i fritext.

Figur 4 Tillgång till instrument

När man ser detta diagram, får man intrycket av att musiksalarerna runt om i landet är välutrustade när det gäller musikinstrument. Det visar dock inte hur många instrument av varje sort som finns tillgängliga. Detta är en svaghet i min frågeställning i enkäten – jag skulle ha formulerat frågan så att man hade kunnat skriva in antal av varje instrument.

En liten idé om antalet instrument får man i följande punkt:

Figur 5 Tillgång till instrument per elev

Här visar det sig att endast 87 av lärarna har rytminstrument i klassuppsättning samt att 106 av dem kan erbjuda varje elev ett ackordinstrument. Detta innebär att eleverna får "vänta på sin tur" att spela, vilket kan leda till koncentrationsproblem och störande beteende.

I kommentarerna till denna fråga kan man se lite tydligare hur det ser ut i klassrummen. Här följer kommentarer från fyra olika skolor:

Ackordinstrumenten består av 12 gitarrer, 4 keyboards och 1 piano.

Saknar digitalt trumset, har bara en elbas & tre syntar.

Endast ett piano "tillägnat mig". En av skolorna har inte så mycket instrument. Har nu fått lite pengar då jag pekat på kunskapskraven för min rektor.

Det finns en klassuppsättning ukuleles. I övrigt är utrustningen under all kritik.

Några skolor har betydligt bättre förutsättningar, här följer 2 kommentarer:

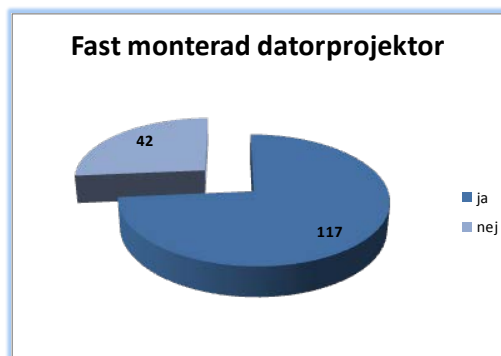
Eftersom att jag har en rektor som inte prioriterar halvklass så har jag sagt att jag behöver grejor som räcker till helklass. Vilket innebär... 23 st gitarrer 5 st elgitarrer 4 st elbasar 1 piano 4 st elpianon 4 st keyboards 10 st mikrofoner 2 st digitala trumset 1 litet PA 1 stort PA 5 st notställ Ett antal mikrofonstativ.

Vi har två digitala trumset, tre elbasar med förstärkare, tre elgitarrer med förstärkare, 4 keyboards, ett stagepiano.

Det kan alltså se väldigt olika ut från skola till skola – för vissa elever finns möjligheten att kunna spela under hela lektionen, för andra är det mest väntan som gäller.

Digital utrustning

Lgr-11 lägger ännu mer fokus på användning av digitala hjälpmedel än tidigare läroplaner har gjort. Hur ser det då ut med tillgången på dessa hjälpmedel?

117 av 159 lärare har tillgång till fast monterad datorprojektor – ett mycket bra verktyg i musikundervisningen.

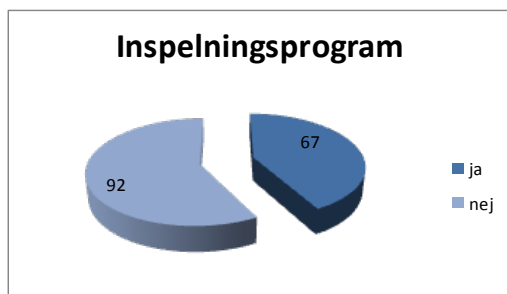
Figur 6 Tillgång till fast monterad datorprojektor

102 av 159 lärare har tillgång till datorer med nätverksanslutning och skrivare i sin undervisning.

Figur 7 Tillgång till datorer

Figur 8 Tillgång till inspelningsprogram

Endast 67 av 159 lärare har tillgång till inspelningsprogram som kan användas för dokumentation och bedömning.

Endast 32 av 159 lärare har tillgång till programvara för notskrivning.

Figur 9 Tillgång till notskrivningsprogram

Sex kommentarer angående digitala verktyg:

Har tillgång till datorer om jag bokar datavagnen men inga egna datorer som hör till musikal.

Har bara en dator med nätverk och skrivare. Har kastat ut OH, TV och DVD och kör allt via projektor + läskamera.[...] Kör Garageband på Ipad istället för datorer.

Inspelningsprogram och midikeyboard finns, men bara en "station", vilket gör det nästan omöjligt att använda i undervisningen med många elever.

1 dator med skrivare som oxå är vår arbetsdator som även eleverna ska få arbeta med. Notskrivnings/inspelningsprogrammet är 15 år gammalt och ingen kan med det.

Bärbar inspelning d.v.s. min telefon

Alla elever har egna Mac datorer.

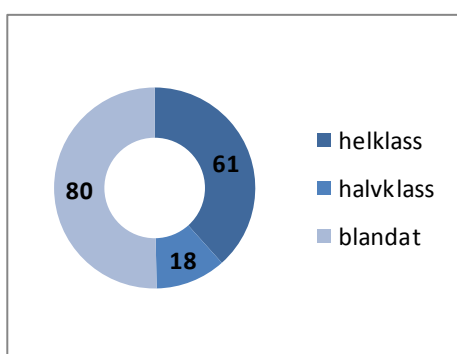
Lgr-11 säger att *"Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskap att använda röst, musikinstrument, **digitala verktyg** [min markering] samt musikaliska begrepp och symboler i olika musikaliska former och sammanhang."* (s. 100) Detta torde vara svårt att genomföra med så liten digital utrustning som enkäten visar på.

I det centrala innehållet för så 4-6 står det att eleverna ska använda *"Digitala verktyg för ljud-och musikskapande."* (s. 102) I så 7-9 anges även *"Digitala verktyg för musikskapande, inspelning och bearbetning."* (s. 103)

Hur ser gruppstorleken ut?

I Lgr-80 fanns följande text med angående gruppstorlek i musikundervisningen: *"För musikundervisningen på högstadiet skall avdelas lärarveckotimmar så att undervisningen kan bedrivas i grupper om högst 15 elever"* (s. 159). Från och med Lpo-94 är denna text borttagen, vilket innebär att varje rektor beslutar om hel- eller halvklassundervisning i musik.

Så här ser det ut i de skolor som är representerade i min enkät:

Figur 10 Gruppstorlek

Endast 18 av lärarna arbetar helt och hållet i halvklass och 61 av dem uteslutande i helklass. Övriga 80 har diverse olika kombinationer av grupper. Här följer fem exempel:

helklass fast vi är två musiklärare

Sångsamling låg 97 barn Musik 1-7 helklass 24-25 Musik klass 8-9 halvklass ca 12

Helklass= 22-29 elever (f-år 3) Halvklasser= 11-13 elever (år 4-5) Dock finns eventuella planer på att avskaffa halvklasserna, mot min vilja.

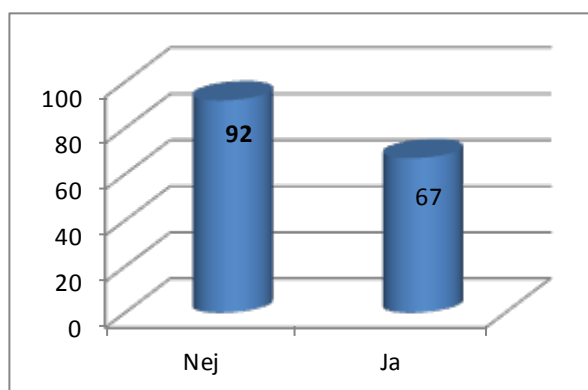
I år 3-6, 8-9, undervisar jag i helklass, alltifrån 17-28 elever. I år 7 undervisar jag i halvklass, 10-14 elever.

Klasser med mer än 24 elever har musik i halvklass. Klasser med 24 elever eller mindre har musik i helklass.

Det ser med andra ord väldigt olika ut på olika skolor. Det är svårt att tänka sig att undervisningsmöjligheterna är likvärdiga i så olika stora grupper.

Tillhandahåller skolorna vad som krävs för att eleverna ska kunna utveckla sina förmågor i musik i enlighet med Lgr-11?

Här fick lärarna först svara ja eller nej på frågan med följande utfall:

Figur 11 Tillhandahåller skolorna det som krävs enligt Lgr-11?

Det är ett skrämmande stort antal lärare som svarar nej på denna fråga. När de sedan fick skriva fritt om vad de saknar för att eleverna ska nå målen var det två faktorer som nämndes av många respondenter – man anser att det är nödvändigt att undervisa i halvklass, man behöver mer digital utrustning samt kompetensutveckling angående denna. Så här säger fem av lärarna:

Antalet elever i grupperna är för många, vilket gör det omöjligt att bedriva en undervisning där alla får tid och möjlighet att nå de mål de önskar. Det gör det också omöjligt för mig att rättvist bedöma dem. Lektionstiden är för kort, 40 minuter med åk 7 med 20-23 elever. Vi har inga datorer eller musikprogram för skapande momentet.

digitala verktyg med program, midi keyboard mm. En dator finns men utan musikprogram och kringutrustning. (har helklass)

Halvklass samt bättre utrustade grupprum

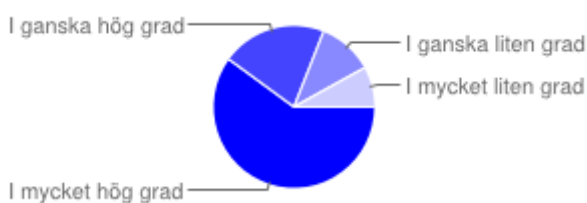
För stora grupper, lite tid och icke ändamålsenliga lokaler. För lite digitala verktyg.

Digitala verktyg saknar jag (och egen kunskap och idéer om hur jag ska använda dem), möjlighet till att jobba kvalitativt i små grupper (inga grupprum). Eleverna gör grupparbeten i korridoren... eftersom jag jobbar helklass måste jag ju också säga att skolan inte tillhandahåller förutsättningar (mindre grupp) som krävs för att eleverna skall kunna utveckla sina förmågor enl. Lgr11.

När respondenterna sedan fick värdera vilket av de problem som finns med grundskolans musikundervisning som väger tyngst, blev det tydligt att elevgruppernas storlek samt utrymmet för musik i timplanen är två stora problem:

För stora elevgrupper

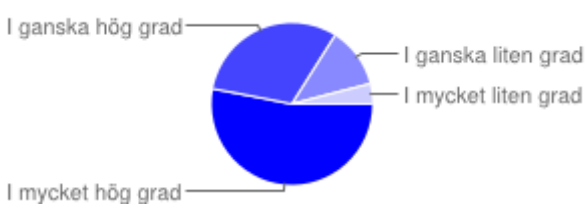
I mycket hög grad	95
I ganska hög grad	34
I ganska liten grad	18
I mycket liten grad	12

Figur 12 För stora elevgrupper

För litet utrymme i timplanen

I mycket hög grad	84
I ganska hög grad	50
I ganska liten grad	19
I mycket liten grad	6

Figur 13 För litet utrymme i timplanen

Vilka övriga faktorer kan påverka likvärdigheten?

Till sist fick lärarna uttrycka sig fritt om vilka övriga faktorer som kan påverka likvärdigheten. Så här skriver fem av dem:

Tidigare kunskaper, gruppdynamiken, hur många elever med särskilda behov det finns i gruppen, skolledningens uppbackning och intresse för ämnet, om eleven har någon diagnos eller annan svårighet som påverkar inläringen, vilken inställning föräldrarna har till ämnet, om eleverna går på annan musikundervisning (Kulturskolan el dylikt) om klassläraren har intresse för ämnet, om eleven har intresse för ämnet

Behöriga lärare!!

Olika lärares syn på och vilja att följa kursplanen. Brist på behöriga musklärare.

Musiklärares möjlighet att träffa varandra och utbyta pedagogiska tankar/idéer, tillgodogöra sig ny didaktisk forskning

Ämnets "värde" i skolan. Framhåller övriga lärare och rektor att ämnet är lika viktigt som andra? Om musikämnet på en skola anses vara viktigt och på en annan vara stök- och bustimmen så blir det skillnad i kvaliteten. Och naturligtvis behövs behöriga lärare och då menar jag musikhögskoleutbildade inte att man som fritidspedagog eller annan lärare bara läst ett par poäng. Det räcker helt enkelt inte.

Här finns en antydning om att man är väldigt ensam i sitt arbete som musklärare. Det är viktigt att försöka delta i något av de otaliga nätverk för musklärare som finns runt om i landet. Här får man chans att utbyta idéer och känna av om man är "på rätt kurs".

Lärarnas behörighet är också en viktig faktor. Det kan vara intressant att forska vidare i hur behörigheten bland landets musklärare ser ut.

Metodreflektion

Anledningen till att jag valde att arbeta med metoden enkät var att jag ville nå ut till många musklärare. Det har fungerat väldigt bra att arbeta med en webbenkät: verktyget SurveyMesh var lätthanterligt och distributionen av enkäten fungerade bra med hjälp av Musklärarnas Riksförening.

Om jag hade haft mer tid och resurser hade det varit intressant att resa runt i landet och besöka olika skolor för att med egna ögon se hur det står till med grundskolans musikinstitutioner. Då hade jag också haft möjlighet att intervjua lärarna öga mot öga.

Jag tycker ändå att jag har fått fram de resultat jag eftersökte genom att använda både frågor med fasta svar och öppna frågor där lärarna själva kunde uttrycka sig fritt. Detta gav en större känsla av kontakt mellan mig och respondenterna.

Det har sedan varit en hel del arbete med att plocka fram resultaten och belysa dem i olika typer av diagram. Här har jag haft nytta av mitt datakört kort där utbildning i Excel ingår.

Diskussion, pedagogiska implikationer och slutsatser

I mitt syfte för undersökningen avsåg jag att undersöka likvärdigheten i förutsättningarna för grundskolans musikundervisning. Jag utgick ifrån fem frågeställningar. Dessa vill jag återigen belysa, visa på resultat samt anknytning till aktuella styrdokument.

Resursernas betydelse för elevernas möjlighet att utveckla förmågor

För att ta reda på vilka resurser som krävs utgick jag dels från läroplanerna, dels från Skolverkets rapporter samt tidigare forskning. I de kunskapskrav som hör till Lgr-11 står bland annat att eleverna ska behärska *”enkelt melodi-, bas- och slagverksspel samt ackompanjering på ackordinstrument.”* (s. 103)

Detta förutsätter att vi på skolans musikinstitution har tillgång till melodiinstrument, instrument för basstämmor, slagverk samt ackordinstrument. Man skulle kunna hårdra det och säga att piano/keyboard kan användas till tre av dessa moment: melodi- bas- och ackordspel. Slagverk kan vara så enkelt som ett par claves eller en tamburin.

Det står inte skrivet rent ut att man måste använda sig av gitarr, bas och trumset. Dock är det av tradition så att det är dessa instrument som används vid ensemblespel. När man tittar på Skolverkets bedömningsstöd (2013) i musik ser man också att de talar om denna typ av ensemble, både i text och på film.

Skolinspektionen skriver i rapporten *”Är du med på noterna rektorn?”* (2011) att

Kvaliteten i musikundervisningen påverkas av en rad samverkande faktorer, till exempel musiklärarnas utbildning, hur tiden disponeras, tillgången på instrument och vilka lokaler som finns. En viktig faktor är om det finns ett 1 – 9-perspektiv i undervisningen. Olika färdigheter i musik är nära sammanbundna med det musikaliska utövandet. Elevernas möjlighet att utveckla de kunskaper och färdigheter som de behöver för att kunna nå målen i musikämnet är i hög grad beroende av om skolorna lyckas ordna undervisningen så att eleverna successivt kan öka sina färdigheter och kunskaper. (s. 6)

Materiella förutsättningar för utvecklande av förmågor

Lokaler

Min undersökning visar på stora skillnader i tillgången på lokaler: vissa skolor har fullt utrustade musikinstitutioner, andra har inte ens en musiksal. Att behöva möblera om och släpa instrument inför varje lektion är ett stort arbetsmiljöproblem för många musiklärare. Dessutom är det svårt att styrka ämnets legitimitet när lokaler och utrustning tyder på att det inte är så viktigt.

För att kunna genomföra ensemblespel är det viktigt att ha tillgång till flera (för ämnet utrustade) rum så att eleverna kan arbeta i mindre grupper. Det är också viktigt att dessa

rum ligger i närheten av varandra så att läraren kan minimera tiden för förflyttning mellan de olika grupperna.

Ännu ett arbetsmiljömässigt problem, för lärare och elever, är att många musiklokaler inte är ljudisolerade samt försedda med ljuddämpande material.

Utrustning – instrument och digitala verktyg

I min undersökning kom jag fram till att ovan nämnda ensemble-instrument finns på många skolor, men inte på alla. Dessutom fanns instrumenten inte i sådant antal att de räcker till alla elever, framför allt inte om dessa ska undervisas i helklass.

Hur ska eleverna kunna utveckla dessa förmågor om de går på en skola där det finns tillgång till 1 piano, 12 ukuleles och 3 blockflöjter?

Åkesson Röding (2008, abstract) skriver i sitt examensarbete *”Musikskapandet har olika skepnader och ser inte ut som man tror alla gånger. I grundskolan kan musikskapande vara så enkelt som upprepandet av två toner, eller lika komplicerat som uppsättandet av stora resurskrävande musikaler. Anmärkningsvärt är att även grundskolor som specialiserat sig på musik, saknar optimala förutsättningar.”*

Även om skolan ställer dessa instrument till förfogande, finns problemet att musklärares utbildning och bakgrund varierar så mycket. Alla är inte utbildade i ensemblespel och kan kanske därför inte utnyttja de resurser som finns till fullo.

Svenska musklärares utbildningar skulle vara ett intressant ämne att forska i. Utbildningen har förändrats under årens lopp. En del lärare är klasslärare med ganska få poäng i musik – andra är fullt utbildade ensemblelärare.

Skolinspektionen skriver (2011):

I många av skolorna har lärarna inte utbildning för den musikundervisning de bedriver. Vid en del av skolorna har eleverna inte tillgång till instrument eller lokaler som är anpassade för musikundervisning. I årskurserna 1 – 5 är det vanligt att eleverna får musikundervisning i sina klassrum utan tillgång till instrument. Elever som inte får tillgång till utbildade lärare i musik eller till musikinstrument får mycket svårt att nå målen för ämnet. (s. 7)

När det gäller digitala verktyg varierar tillgången också märkvärt. Alltifrån att läraren har en egen dator som används till att alla elever har en egen dator. Flera lärare flaggar också för problemet med fortbildning inom IT. Skolan kan ha investerat i datorer och andra verktyg, men det hjälper inte om inte läraren vet hur de kan användas. Dessutom krävs en hel del programvara som är specifik för musikundervisningen. Skolinspektionen skriver:

Eleverna får i liten utsträckning möjlighet att använda ny teknik som exempelvis datorer med sequencerprogram för musikskapande. Musikämnets stora möjligheter kan alltså tas tillvara i långt högre grad än vad som görs idag. (s. 8)

Gruppstorlekens betydelse för elevernas utveckling

När respondenterna fick värdera vilket av problemen med grundskolans musikundervisning som väger tyngst, blev det tydligt att elevgruppernas storlek är av stor betydelse – nästan 60 % av dem angav att gruppstorleken i mycket hög grad påverkar undervisningens kvalitet samt elevernas möjlighet att utveckla de förmågor som Lgr-11 beskriver.

Cirka 38 % av lärarna uppger att de arbetar uteslutande i helklass, ungefär hälften av lärarna har varierande storlek på sina undervisningsgrupper. Man kan till exempel ha helklass i vissa årskurser och halvklass i andra. Endast 11 % av de tillfrågade musiklärarna arbetar uteslutande i halvklass.

Att arbeta i helklass är både bullrigt och stressande, både för lärare och för elever. Skolinspektionen skriver (2011)

Att undervisa i musik har helt klart sina utmaningar. Många spelsugna elever, många viljor och många instrument innebär att miljön fort blir ganska högljudd. Musikämnet behöver äga rum i en miljö som är tillåtande och kreativ samtidigt som det krävs en god organisation och ordning utan att kreativiteten sätts under lydighetens skäppa. (s. 14)

Att arbeta i helklass 40 minuter per vecka passar inte in i beskrivningen *”god organisation och ordning”*.

Skolinspektionen besökte ett antal skolor under skrivandet av rapporten *”Är du med på noterna rektor?”* (2011). Här följer en av kommentarerna ur rapporten:

Lektionen som inspektörerna besökte var en dubbeltimme i musik (80minuter), men de flesta elever hann av olika orsaker ändå inte spela särskilt mycket. Trots att musikläraren skyndade runt hann han inte till alla grupper. När musikläraren var närvarande och kunde hjälpa eleverna höjdes kvaliteten i spelandet påtagligt. Problemet var att han inte hann hjälpa eleverna i tillräcklig utsträckning. (s. 15)

Skolinspektionen verkar vara överens med oss musiklärare om att undervisning i helklass inte är en bra lösning för musikämnet. Varför gör man då inget åt detta?

En negativ konsekvens av att skolorna inte har en tydlig bild av hur olika faktorer tillsammans påverkar musikundervisningen är att det blir otydligt vad som behöver göras för att åstadkomma förbättringar och vem som har ansvaret för det. Rektor har i detta sammanhang ett huvudansvar, men granskningen visar att ansvaret för att utveckla ämnet och överbrygga organisatoriska brister ofta hamnar hos den enskilda musikläraren. Situationen försvårar en långsiktig utveckling av ämnet. (s. 19)

Så här uttalar sig Skolinspektionen i rapporten (2011), alltså att rektorn har ett huvudansvar. Varför kan man då inte gå in och kräva att rektorn tar detta ansvar? Lagstifta att musikundervisningen ska genomföras i halvklass!

Skolornas tillhandahållande av resurser

På den här frågan fick jag ett anmärkningsvärt och skrämmande resultat: 92 av 159 lärare (nästan 60 %) anser att skolan inte tillhandahåller tillräckliga resurser. Vem är det då som har ansvaret för att tillrättalägga detta problem? Rektorn och huvudmannen, säger Skolinspektionen.

Är det då tillräckligt att man rekommenderar vissa förutsättningar för musikundervisningen? Tydligen inte – eftersom 60 % av de tillfrågade lärarna inte anser sig ha dessa förutsättningar. När och hur ska vi komma tillrätta med detta problem?

Övriga faktorerers betydelse för likvärdigheten

På denna fråga upprepar många av respondenterna följande:

- Halvklass
- Ordentliga lokaler och utrustning
- Fortbildning
- Ämnets "värde"

Dessa faktorer har redovisats i Skolinspektionens rapporter de senaste 10 åren. Varför sker då ingen förändring?

Min uppmaning till Skolverket är: Om ni vill att eleverna ska kunna utveckla alla de förmågor som ni beskriver i Lgr-11, måste ni göra mer än att rekommendera hur förutsättningarna ska se ut på landets skolor. Så länge det inte är lag på till exempel halvklass eller viss utrustning, kommer majoriteten av landets rektorer inte att prioritera detta. Hur vill ni då att vi musiklektörer ska kunna lyckas med vårt uppdrag?

Fortsatt forskning

Det skulle vara intressant att genomföra enkäten på alla skolor i Sverige för att se om resultatfördelningen blir densamma. Skolverket har just genomfört en ämnesutredning i musik där man tog upp flera liknande frågeställningar.

En annan aspekt av likvärdigheten i musikundervisningen är lärarnas utbildning. Detta skulle man också kunna undersöka i stor skala med hjälp av en webbenkät.

Referenser

- Codex. (2013). *Forskarens etik*. Hämtad 2013-04, från <http://codex.vr.se/forskarensetik.shtml>
- Englund, T. & Quennerstedt, A. (2008). *Vadå likvärdighet?* Göteborg: Daidalos.
- Folkskolestadgan. (1842). *Kongl. Maj:ts Nådiga Stadga angående Folk-undervisningen i Riket*. Stockholm: Stockholms Slott.
- Kungliga Skolöverstyrelsen. (1955). *Undervisningsplan för rikets folkskolor*. Stockholm: Svenska Bokförlaget Norstedts.
- Lindblad, S., Linde, G. & Naeslund, L. (1999). Ramfaktorteori och praktiskt förnuft. *Pedagogisk forskning i Sverige, 4 (1)*, 93–109.
- Martinsen, K. (2009). *Ger gruppstorleken effekter på musikundervisningen?* Examensarbete 15 hp, Lärarprogrammet. Arvika: Musikhögskolan Ingesund.
- Moberg, A. (2012). *Musikundervisning i grundskolan*. Uppsala: Uppsala Universitet, Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier.
- Normalplan. (1887). *Normalplan för undervisningen i folkskolor och småskolor*. Stockholm: P. A. Norstedt och söner.
- Normalplan. (1889). *Normalplan för undervisningen i folkskolor och småskolor, utgifven år 1889*. Stockholm: P. A. Norstedt och söner.
- Normalplan. (1900). *Normalplan för undervisningen i folkskolor och småskolor*. Stockholm: P. A. Norstedt och söner.
- Rajala, J. & Lingström, D. (2010). *Vad sätter lärarna betyg på?* Examensarbete 15 hp, Lärarprogrammet. Kalmar: Humanvetenskapliga Institutionen, Högskolan i Kalmar.
- Skolinspektionen. (2011). *Musik i grundskolan – Är du med på noterna rektorn?* Stockholm: Skolinspektionen.
- Skolverket. (1994). *Den nationella utvärderingen av grundskolan våren 1992: Musik åk 2 och 5: musikämnets villkor och möjligheter från Lgr 80 till Lpo 94*. Stockholm: Skolverket.
- Skolverket. (2005). *Rapport NU-03. Ämnesrapport Musik 253*. Stockholm: Fritzes.
- Skolverket. (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (Lgr 11)*. Stockholm: Fritzes.

- Skolverket. (2013). *Bedömningsstöd i musik*. Hämtad 2013-04, från <http://www.skolverket.se/prov-och-bedomning/bedomningsstod/grundskoleutbildning/7-9/pr-est/2.6002>
- Skolverket. (2013). *Rapport 387. Skolverkets lägesbedömning 2013*. Stockholm: Fritzes.
- Skolöverstyrelsen. (1962). *Läroplan för grundskolan. (Lgr 62)*. Stockholm: SÖ-förlaget.
- Skolöverstyrelsen. (1967). *Läroplansöversyn. Grundskolan*. Stockholm: SÖ.
- Skolöverstyrelsen. (1969). *Läroplan för grundskolan. (Lgr 69)*. Stockholm: Utbildningsförlaget.
- Skolöverstyrelsen. (1980). *Läroplan för grundskolan. (Lgr 80)*. Stockholm: LiberLäromedel/Utbildningsförlaget.
- Statens Skolverk. (1996). *Grundskolan. Kursplaner, betygskriterier*. Stockholm: Fritzes.
- Statens Skolverk. (2000). *Grundskolan. Kursplaner och betygskriterier*. Stockholm: Fritzes.
- Stukát, S. (2011). *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.
- Trost, J. (2012) Enkätboken. I: O. Hultåker. *Webbenkäter*. Lund: Studentlitteratur.
- Undervisningsplan. (1919). *Undervisningsplan för rikets folkskolor*. Stockholm: Kungl. Maj:ts Kungörelse.
- Utbildningsdepartementet. (1994). *Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet Lpo 94*. Stockholm: Fritzes.
- Åkesson Röding, J. (2008). *Förutsättningar att skapa musik i grundskolan*. Examensarbete, Lärarutbildningen. Kristianstad: Högskolan Kristianstad.

Bilaga 1 - enkäten

Likvärdig musikundervisning?

En enkätundersökning bland Sveriges musklärare angående tillgång till instrument och adekvata lokaler i grundskolan.

Gör enkäten

Skapad med [SurveyMesh](#)

1 Allmänna frågor

1.1 I vilket län arbetar du? *

- Blekinge län
- Dalarnas län
- Gotlands län
- Gävleborgs län
- Hallands län
- Jämtlands län
- Jönköpings län
- Kalmar län
- Kronobergs län
- Norrbottens län
- Skåne län
- Stockholms län
- Södermanlands län
- Uppsala län
- Värmlands län
- Västerbottens län
- Västernorrlands län
- Västmanlands län
- Västra Götalands län
- Örebro län
- Östergötlands län

1.2 I vilken typ av skola arbetar du? *

- Kommunal skola
- Friskola

1.3 I vilka årskurser undervisar du? *

Du kan välja flera alternativ!

- Så 1-3
- Så 4-7
- Så 7-9

1.4 Hur många elever undervisar du totalt i musik? *

1.5 Gruppstorlek i musikundervisningen *

Du kan ange flera alternativ.

- Helklass
- Halvklass
- Annat - precisera i textrutan nedan!

1.6 Angående gruppstorlek

Här kan du precisera storleken på dina grupper!

[Nästa sida](#)

2 Lokaler

Här kan du ange vilka lokaler du har tillgång till för din undervisning (enligt MR:s basutrustningslista för musiksalar).

2.1 Jag har tillgång till följande lokaler: *

- Musiksal
- Musiksal med fri golvyta som möjliggör dans och rörelse
- Tillgång till grupprum i anslutning till musiksalen
- Tillgång till samlingslokal med scen och ljus- och ljudanläggning

2.2 Angående lokaler

Här kan du berätta mer om din/dina lokaler.

Föregående sida

Nästa sida

Skapad med [SurveyMesh](#)

3 Instrument och annan utrustning

Här kan du ange vilken utrustning du har tillgång till i din undervisning (enligt MR:s basutrustningslista för musiksalar).

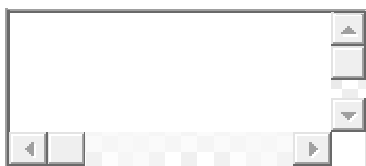
3.1 Min utrustning består av: *

- Ett ackordinstrument per elev
- Flygel/piano/digitalpiano
- Keyboards/synthar
- Klassuppsättning av rytminstrument
- Akustiska gitarrer
- Elgitarrer med förstärkare
- Elbasar med förstärkare
- Digitalt/akustiskt trumset
- PA-anläggning: mixer, aktiva högtalare, medhörning etc
- Stavspel och tonboxar
- Blåsinstrument
- Stråkinstrument

- Stereoanläggning
- Bärbar inspelningsapparat med USB-anslutning
- Mikrofoner med stativ
- Hörlurar
- Datorer med nätverksanslutning och skrivare
- Notskrivningsprogram
- Inspelningsprogram
- Fast monterad datorprojektor
- Overheadprojektor
- DVD/video och TV
- Skrivtavla med notlinjer
- Notställ
- Sångböcker i klassuppsättning
- Musikk litteratur
- Musiklexikon
- Decibelmätare
- Hörselskydd

3.2 Angående utrustningen

Här kan du lägga till saker som inte finns i listan och/eller berätta mer om din utrustning.

Föregående sida

Nästa sida

Skapad med [SurveyMesh](#)

4 Likvärdighet

Här kan du ta ställning till om din skola tillhandahåller det som behövs för att eleverna ska kunna utveckla de förmågor som krävs för att uppnå kunskapskraven i musik.

4.1 Anser du att din skola tillhandahåller vad som krävs för att dina elever ska kunna utveckla sina förmågor i musik i enlighet med Lgr-11? *

- Ja
- Nej

4.2 Om du svarade nej på föregående fråga kan du här precisera vad du saknar för att kunna erbjuda en likvärdig undervisning.

4.3 I vilken grad anser du att följande faktorer påverkar dina elevers möjlighet att utvecklas i musikämnet?

	I mycket hög grad	I ganska hög grad	I ganska liten grad	I mycket liten grad
Brist på instrument och annan utrustning	☐	☐	☐	☐
Brist på ändamålsenliga lokaler	☐	☐	☐	☐
För stora elevgrupper	☐	☐	☐	☐
För litet utrymme i timplanen	☐	☐	☐	☐

4.4 Vilka andra faktorer kan påverka elevernas möjligheter till en likvärdig musikutbildning?

4.5 Har du något ytterligare att tillägga?

Bilaga 2 - missiv

Kära kollega!

Jag heter Lena Sannerstig Kröyer och arbetar som musiklärare i så F-9 på en liten friskola strax utanför Göteborg. Eftersom min utbildning, 7 år på musikhögskola i Holland med inriktning på instrumental/ensemble-pedagogik, inte anses räcka till för en lärarlegitimation, håller jag nu på att läsa in en lärarexamen via VAL-projektet.

Denna termin ska jag skriva ett examensarbete på 15 hp. Jag har valt att arbeta med temat "Likvärdig musikundervisning?", där jag vill undersöka hur förutsättningarna för musikundervisningen ser ut på våra grundskolor runt om i landet. Fokus i undersökningen ligger på att inventera de instrument, lokaler och annan utrustning som vi lärare har tillgång till ute på skolorna och att peka på de brister som kan finnas när det gäller elevernas möjlighet till en likvärdig undervisning.

Metoden för undersökningen är en enkät och jag hoppas att du som arbetar med musik i grundskolan vill hjälpa till genom att fylla i information om hur det ser ut på din skola. Dina uppgifter kommer naturligtvis att behandlas konfidentiellt och det kommer inte att vara möjligt att i undersökningen utläsa vilka svar som kommer från vilken skola – du är alltså helt anonym.

Med hopp om många svar, Lena Sannerstig Kröyer.

Bilaga 3 - påminnelse

Kära kollega!

För ungefär två veckor sedan fick du på mailen en enkät angående likvärdigheten i grundskolans musikundervisning. Än så länge är det 65 personer som har besvarat enkäten – tack alla ni för att ni har tagit er tid!

Om det finns någon/några kvar som tillhör urvalsgruppen ”musiklärare i grundskolan” vill jag vädja till er om att också besvara enkäten. Ju större svarsfrekvens jag får, desto större blir validiteten i min undersökning och därmed chansen att kunna påverka vår arbetssituation.

Dina uppgifter kommer naturligtvis att behandlas konfidentiellt och det kommer inte att vara möjligt att i undersökningen utläsa vilka svar som kommer från vilken skola – du är alltså helt anonym.

Med hopp om ännu fler svar, Lena Sannerstig Kröyer.

GÖTEBORGS UNIVERSITET
INST FÖR PEDAGOGIK OCH SPECIALPEDAGOGIK

Enkäten ligger till grund för en C-
 uppsats om 15 hp inom VAL-projektet.

Handledare: Girma Berhanu

Basutrustningslista för musiksalar

Lokaler

Musiksal med fri golvyta som möjliggör dans och rörelse

Tillgång till grupp rum i anslutning till musiksal

Tillgång till samlingslokal med scen och ljus- och ljudanläggning

Grundskola och Gymnasieskola

Ett ackordinstrument per elev

Flygel/piano/digitalpiano

Keyboards/synthar

Klass uppsättning av rytminstrument

Akustiska gitarrer

Elgitarrer med förstärkare

Elbasar med förstärkare

Digitalt/akustiskt trumset

PA-anläggning: mixer, aktiva högtalare, medhörning etc

Stavspel och tonboxar

Blåsinstrument

Stråkinstrument

Stereoanläggning

Bärbar inspelningsapparat med USB-anslutning

Mikrofoner med stativ

Hörlurar

Datorer med nätverksanslutning, notskrivnings och inspelningsprogram samt skrivare

Fast monterad datorprojektor

Overheadprojektor

DVD/ video och TV

Skriptavla med notlinjer

Notställ

Sångböcker i klassuppsättning

Musiklitteratur

Musiklexikon

Decibelmätare

Hörselskydd

September 2009

Musiklärarnas Riksförening

Bilaga 5 – översikt enkätsvar

Översikt

Antal påbörjade enkäter 159st

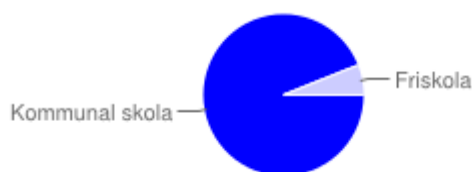
Antal avslutade enkäter 159st

I vilket län arbetar du?

Västra Götalands län	61 (38,1%)
Stockholms län	23 (14,4%)
Skåne län	18 (11,2%)
Östergötlands län	7 (4,4%)
Västerbottens län	6 (3,8%)
Uppsala län	5 (3,1%)
Västmanlands län	5 (3,1%)
Dalarnas län	4 (2,5%)
Hallands län	4 (2,5%)
Södermanlands län	4 (2,5%)
Västernorrlands län	4 (2,5%)
Örebro län	4 (2,5%)
Gävleborgs län	3 (1,9%)
Jämtlands län	3 (1,9%)
Jönköpings län	3 (1,9%)
Kronobergs län	2 (1,2%)
Norrbottnens län	2 (1,2%)
Blekinge län	1 (0,6%)
Värmlands län	1 (0,6%)
Gotlands län	0 (0%)
Kalmar län	0 (0%)

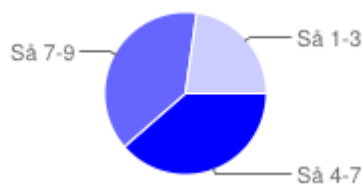
I vilken typ av skola arbetar du?

Kommunal skola	150 (93,8%)
Friskola	10 (6,2%)

I vilka årskurser undervisar du?

Så 4-7	111 (38,7%)
Så 7-9	111 (38,7%)
Så 1-3	65 (22,6%)

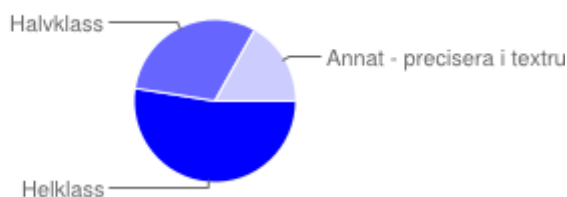

Hur många elever undervisar du totalt i musik?

Visa textsvar

Gruppstorlek i musikundervisningen

Helklass	120 (52,6%)
Halvklass	70 (30,7%)
Annat - precisera i textrutorna nedan!	38 (16,7%)

Angående gruppstorlek

helklass fast vi är två musiklärare

10-16 st per grupp

halvklass 1 termin i sjuan Helklass 1 termin i åttan Halvklass 1 termin i nian Helklass 1 termin i nian

Undervisar 8 klasser. Två klasser undervisar jag helklass, 6 klasser i halvklass.

Mellan 20 och 25st

Helklass - upp till 30 (31 i en klass)

Har som mest 23 elever och som minst 11 Endast åk 9 i halvklass.

13, 13, 18, 19, 17

10-14

Sångsamling låg 97 barn Musik 1-7 helklass 24-25 Musik klass 8-9 halvklass ca 12

Helklass= 22-29 elever (f-år 3) Halvklasser= 11-13 elever (år 4-5) Dock finns eventuella planer på att avskaffa halvklasserna, mot min vilja.

De flesta klasser är 25-30 elever. Har två små klasser som är 9 och 12 elever.

Helklass år7 och år8 Halvklass år9 Ensemble musikklass ca 12 elever

Både och

Åk 1, 16st (helklass) Åk 2, 13st (halvklass) Åk 3, 12st (halvklass) Åk 4, 12 st (halvklass) Åk 5, 23 st (helklass)

5:orna har jag i 15-grupper, övriga i helklass. 1:orna är vi två lärare på.

Hemlösas, klasstorlekar varierar mellan 14-27 elever

17-23

12 - 15 elever, väldigt bra, går jättebra att undervisa i den gruppstorleken!

Helklass åk 4. Halvklass 5-9

Åk 9 ligger mot HKK så de har halvklass. Åk 7-8 har helklass.

25 till 32 elever under samma lektion

teoriundervisning-helklass spelundervisning-halvklass

ca 19-23

Varierar mellan olika klasser och grupper 11- 24 st per grupp. Även olika (ojämlikt) inom årskurserna.

Klasser mellan 18 och 26

Musikprofilgrupper med ca: 5-8 elever/grupp

Helklass på lågstadiet, halvklass på mellanstadiet.

ca 15 st

År 6-9 max 20 elever(lokal och instrument avpassat för max detta antal). År4-5 ca. 10-15 elever per grupp.

Jag har helklasser i år 9, men halvklasser i år 7 och 8. Förra terminen hade jag även år 6 och de var i helklass.

Gruppstorleken varierar mellan årskurserna. Allt mellan 14- 25 elever åt gången.

ca 16-24 elever i varje grupp

Max 14 elever, som minst: 11 stycken.

Enskild undervisning i kulturskola men även elever som spelar tillsammans två till flera. Jag undervisar också i klasser i musik och då är antalet elever runt 15 st.

I år 3-6, 8-9, undervisar jag i helklass, alltifrån 17-28 elever. I år 7 undervisar jag i halvklass, 10-14 elever.

mellan 10- 16 elever

Kör tre klasser åt gången

vissa klasser halvklass 14-15 st Helklass max 21

Ca 27-30

vanligast är runt 20 elever. 27 förekommer

9elever särskolan med vuxen till varje elev 3-5 halvklass eller tregrupper max 16 elever per grupp 2 helklass

20-28 elever/grupp

13-18 elever

10-15 elever i halvklass 26-27 elever i helklass

2 grupper med 13 2 grupper med 15 2 grupper med ca 20 1 grupp med 26

22 elever i varje klass

Gruppens storlek beror på klassens storlek. Det är inget jag kan påverka.

Musikprofil= 2 tim/vecka,elevers val för elever i mellanstadiet, grupper om 12-15 elever förekommer

Alla år 7 har halvklass i musik ca 13 elever per grupp. År 8 och 9 helklass mellan 24 och 29 elever.

Klasserna är 25-30 elever i varje klass. Har musik endast en termin av två, 80 min/vecka.

17 - 23

Ca 20

Olika i olika årskurser. Oftast en tredjedel av två klasser. Det innebär ca 15 elever.

Specialgrupper autism 4-5 elever

åk 8 och 9 i halvklass dvs 12-15 st/grupp åk 4-6 i helklass 20-30 st/klass

Hela skolan är små klasser, 22 / klass

Grupper, max ca 17-18 elever i varje grupp.

ca 6 elever med funktionsnedsättning

ca25

I årskurs 6 brukar det göras fyra grupper av tre klasser (16-18/grupp)

Halvklass i år 9. 22 i år 8. 20 i sjuan

Helklass i en årskurs av 4

Det är utrymmen som bestämmer. Jag jobbar i 4 skolor med varierande utrustning och utrymmen

Helklass i åk 3-8. (19-28 elever, beroende på klassk) Mindre grupper i åk 9 (10 och 17 elever)

Har även mindre grupper med elever som kräver "speciallösningar"

halvklass = 15 elever helklass = 30 elever

Åk 3, 4, 6 helklasser med 21-27 elever per klass. Åk 5 halvklasser med 12-14 elever per halvklass. Undervisar även i särskola med 4-8 elever/klass.

Jag arbetar i en specialverksamhet där det är 8 elever i varje klass. Jag har samma 8-11 elever på mina lektioner.

25-30

20-26st

från 15-24 elever

jag har fyra klasser, det är mellan 25 och 28 elever per klass.

från en relativt acceptabel gruppstorlek (ca13-16) har det succesivt ökat i antal i grupperna, numera drygt 20

16-25st

24 st. språkintrödnationselever, dvs. ungdomar som just kommit till Sverige och ska försöka komma in på gymnasiet

ca 25 i varje klass

3 halvklasser med 14 elever i varje övriga helklasser fr 19 -25 elever

19-22

Några är 24-grupper=helklass. Om klassen är 30 elever=halvklass En musikprofil=32 elever , men två lärare

en klass är 21 de flesta är 25 de äldre är 30

Mestadels helklass = 21-26 elever. (tidigare upp till 32 elever) Fr.o.m. detta läsår har jag år6 i halvklass. Kungligt!

14/18

Från 10-15 och åk 8 helklass ca 20-21

25-30

Klasser med mer än 24 elever har musik i halvklass. Klasser med 24 elever eller mindre har musik i helklass.

Helklass åk 3-4 halvklass åk 5-9

18-24

Mellan 22-31

Vi är två musiklärare i åk.6 Jag har förskoleklassen i 15-18-grupper

15-22 elever i varje klass

Lite olika. De flesta är kring 15 någon enstaka närmare 20.

17-27

Från 18-26 elever

16 - 23

17-24 elever, samt grundsärskola med 2elever i en grupp

ensembler ca 15 annars enskilt eftersom jag jobbar på kulturskola

12-25 elever i 21 klasser

25 i helklass (åk 1-3) 12/13 i halvklass (åk 4-9)

Undervisar totalt 2 klasser (åk 4) i musik med 22 elever i varje klass.

22 i lågstadiet, 26 i mellanstadiet, 30 i högstadiet.

21

ca 14

20-25 st /grupp

Kan vara allt från 10 elever till 17. Har även haft en grupp på 25, fast det är ändrat efter sportlovet till halvklass.

I årskurs 1-3 är det alltid en till pedagog med på lektionerna (fritidspedagog eller förskolelärare), vilket räknas som halvklass. Det är dock jag som är ansvarig för ämnet och har utbildning i musik. Det är dock ett bra stöd. I år 3 utnyttjar jag det också genom att dela på klasserna. Den gruppen som inte jag har arbetar mer teoretiskt med material jag sätt ihop med stöd från den andra pedagogen. Övriga årskurserna har jag på egen hand i helklass.

halvklass i år 6

11-19 barn

Helklass: 26-30

år 4 26-27 år 5-9 halvklass varierar 11-16

Helklass (ca 20) i 4-6 Halvklass (ca 13) i 7-9

16-26

Ca 26 elever i snitt!!

22-24 elever

ca 20 elever

Två klasser delat på tre grupper med max 16 elever i varje. Halvklass i vissa årskurser, ca 12 i varje grupp.

18-23 i åk 2-4. 10-12 i åk 5-6

Helklass i åk 6. Halvklass i åk 7 och 9. Mindre grupper i sarskola 6-7 och 8-9. Specialgrupp för elever med andra "problem".

10-28

Helklass Så 7 Halvklass Så 8 & 9

20-28

25-30

---

20 elever

---

22 - 28

År 9 har halvklasser 80 min per vecka under ett halvår HT eller VT. Grupper varierar 12-16 per grupp. Helklasser varierar 19-29 40min per vecka HT och VT

Låg1-2or drygt 20 elever Låg 3or drygt 20 elever mellan 4-5 drygt 20 elever 6or Helklass 30 elever högstadiet helklass 30 elever + ensamble spel halvklass ca 15 st

---

I profilklasserna får jag halvklass - detta gäller dock bara två klasser.

---

mellan 16 till 25 elever i grupperna.

Jag har tillgång till följande lokaler:

Musiksal	116 (29,4%)
Tillgång till grupprum i anslutning till musiksalen	112 (28,4%)
Musiksal med fri golvyta som möjliggör dans och rörelse	103 (26,1%)
Tillgång till samlingslokal med scen och ljus- och ljudanläggning	63 (16,0%)

Angående lokaler

Ofta får vi vara i annan sal då vi är tvungna att ta med instrument och möblera om i salen.

Två större musiksalor och två grupprum som tillhör den ena salen.

Har två grupprum, men de är inte anpassade för musikundervisning.

Det finns två större klassrum med fri golvyta och instrumentuppsättning för rockband. Det finns även ett mindre klassrum med instrumentuppsättning för rockband och ytterligare ett litet grupprum.

Har ingen musiksal utan jobbar i en aula med sven och 4 spotlights. Inga grupprum.

Har en teorisal och en musiksal med golvyta, i anslutning till musiksalen finns ett litet rum där vi har keyboards.

---

ett ensemblerum med banduppsättning, ett litet rum med dator, bord och stol.

Jag har musiksal som måste möbleras om för fri golvyta så den möjligheten finns. Jag har nu olika förråd och ett gammalt pentry som jag använder som grupprum. Efter sommaren byggs skolan om så då får jag ny musiksal plus två grupprum. Skolan har också ett stort scenrum med ljud och ljus

---

Jag har en väl utrustad musiksal med 18kvm fri golvyta. Ett mindre grupprum finns att tillgå med rockbandsinstrument ca 8-10kvm. Vi har ingen aula utan släpar alla instrument och ljud-och ljusanläggning till idrottssalen som rymmer ca 200 personer sammanlagt. Det är ca 80-100 m och en trappa (varav ca 40m utomhus) mellan musik- och idrottssal.

Jag har en relativt ny musiksal (3 år) som jag fått vara med att planera själv, och har utrustat själv.

Ett vanligt klassrum med lösa stolar.

Arbetar på 2 skolor Lokaler mer precist Musiksal ja ja Fri Golvyta ja nej Grupprum ja, men för få Ja nej

---

Vanlig musiksal. Går att flytta undan borden så det blir ganska mycket utrymme för rörelselekar. Har tillgång till ett litet grupprum där det kan vistas ca 6 personer. Har tillgång till Aulan som större samlingslokal.

Musiksal, tre grupprum, instrumentförråd som också går att sitta och spela i, en hall som går att sitta och spela i.

Min skola har estetisk profil, så jag har en bra musiksal och en dramasal strax bredvid att undervisa i. Saknar dock ibland ett eller två mindre grupprum.

Samlingslokalen är 800 m bort. Tillgång till fullt utrustat grupprum. Den fria golvytan för dans i musiksalen är lite för liten vid helklassundervisningen i åk 4.

I samband med en ihopslagning med två byskolor så fick jag ta över en fristående byggnad till musikhus. Vilket innebär två stora ensemblesalar, två grupprum samt ett eget kontor. Dessutom har jag tillgång till ett källarplan där jag kan förvara sådant jag inte behöver för tillfället. Till respektive ensemblerum har jag ett PA samt digitalt trumset.

---

två grupprum och musiksal

Ett grupprum + en vanlig sal med lite mer yta men med stora grupper går det ej att dansa.

Jag har ingen musiksal utan bara ett Vanligt klassrum som jag måste göra i ordning för att ha musik. Jag får bära dit saker från vinden och materielrum innan lektion, och ställa ut fler stolar. Piano finns i rummet.

---

2 stycken välutrustade musiksal som musikeleverna har tillgång till när det inte är undervisning i dem, på deras raster, håltimmar samt efter skoltid tills skolan stänger.

"Musiksalen" används även för andra ändamål som fritids och bibliotek. Därför måste jag plocka fram och tillbaka musiksakerna varje dag.

Idrottshallen används vid lite större evenemang. Vi har egen ljusrigg och extra ljudanläggning.

Min musiksal är också en aula, vilket gör att den ibland möbleras om för andra evenemang i salen, men där finns en scen med ljud och ljus om än icke så avancerad utrustning, ett enkelt mixerbord + några spotar. Golvyta ser jag till att få genom att skjuta bord och stolar åt sidan.

Vi håller till bland teaterloger, vilket kan vara en fördel. Vi har tillgång till en stor teaterscen i Aulan, men den möjligheten utnyttjar jag inte så ofta. Ljudanläggning har vi i den ordinarie musiksalen.

Vissa lokaler är ok men de allra flesta uppfyller inte kraven enligt basutrustningslista för musiksal. I bästa fall har jag tillgång till ljudanl, gitarrer, piano men inte dator och så.

Tillgång till grupprum ibland.

Liten sal med grupprum bredvid

Samlingslokal= gympsal

Skulle kunnat vara bra om den stora salen varit ljusare bättre städad. Nu känns den som man vistas i en bunker. Städningen är bristfällig och det är mycket dålig luft i lokalen. Om man vistas för länge här typ 2 timmar i sträck blir man helt igengrodd i näsa och hals. Under musiksalen finns grupprum som ligger bla i anslutning till ett gammalt duschrum. Förmodligen har det under årens lopp utvecklats mögel här som behöver saneras. Det är ännu inre gjort trots många påpekande.

Grupprummet är bara tillgängligt ibland, inte hela tiden

Delar musiksalsal med fritids. Ingen stor rörelseyta men går att dansa på 16 elever

---

Liten musiksalsal som ligger i anslutning till aula med scen. Där finns en permanent ljusanläggning och en portabel ljudanl. I anslutning till musiksalsalen och aulan finns ett grupprum.

Musiksalsalen är i minsta laget för helklassundervisning. Vi har ett grupprum som är lika stort som musiksalsalen. Det är också där vi oftast spelar ensemblespel.

Min musiksalsal är egentligen ett skyddsrum med allt vad det innebär.

Vi har f.n en nödlösning och använder aulan och småutrymmen som inte är avsedda som grupprum i anslutning till musiksalsalen

---

Normalt sitter eleverna i halvcirkel, som under vissa lektioner nästan blir en hel cirkel eftersom de är för många för lokalens kapacitet.

Trånga musiksalar, dock med bra utrustning på högstadiet. Fri golvyta endast i samlingslokal

---

Just nu har vi musik i tillfälliga lokaler pga nybyggnationer. Förhoppningsvis blir det mkt bra lokaler om 1 år, om inte kommunen får för sig att de lägre stadierna också ska ha musiksamtidigt i våra nya lokaler. Då kan det bli trångt..!

Det finns en aula som ligger i ett annat hus. Används som idrottssal och är därför sällan tillgänglig.

Skulle vara bra med grupprum.

Stor musiksalsal, två grupprum varav ett är förråd.

Perfekta lokaler!

Är väldigt begränsad av att inte ha tillgång till grupprum. Släpper ofta in smågrupper i mina två små materialrum, vilket är dåligt fungerande nödlösningar. Använder även korridoren vilket är ännu sämre.

Välutrustad musiksalsal med ett litet och ett stort grupprum. Perfekta förhållanden om all undervisning gavs i halvklass (10-15 elever/grupp). Skolan saknar aula, finns dock möjlighet att uppträda i matsalen, men tyvärr är det svårt att hitta tider som inte krockar med lunch och mellanmål.

Dålig sal med dåligt ljud.

Vi har tillgång till samlingslokal med ljud men inte med ljus.

Jag har en gymnasial med 4 bänkar som eleverna sitter på. Rullar ut ett piano som jag kompar elevernas sång med. Tillgång till 6 gitarrer, 8 ukulele, trumset och elbas men allt måste roddas fram innan lektionen.

Samlingslokal ligger vägg i vägg men har endast ljusanläggning, ej ljud. Få således rigga en hel del.

Jobbar i musiksalsal, källarlokal (inte ljudisolerad), på en liten scen med 20 elever (ljud som i en tumma).

Delar lokalerna med XXXakademin

---

3 rockgruppsutrustade grupprum + en hk-sal med lite utrustning som vi har tillgång till

---

Vi har väl anpassade lokaler för musikundervisning men saknar en samlingslokal där hela skolan kan samlas.

Jag jobbar på olika skolor med olika förutsättningar. Av mina 3 skolor så är det bara en som har en fast musiksalsal, fast vi har inte så mycket instrument eller annan utrustning. Dock har

---

jag tillgång till projektor och ljudanläggning på alla 3 ställena. På de andra två är jag i olika klassrum med varje klass, och bär då med mig diverse utrustning jag behöver, vilket inte är optimalt...

Viss golvyta möjliggör rörelse i halvklass.

Jag håller min undervisning i fritidshemmets ateljé. Inför varje lektion flyttar jag undan stolar och bord för att få en fri golvyta. Jag bär in det material jag behöver (ex musikinstrument, dator, cd-spelare, övrigt material). Keyboard finns redan i rummet. Eftersom lokalen är avsedd för annan verksamhet finns det mycket i miljön som distraherar eleverna. Det jag bokat i ovan stämmer alltså inte, men var tvungen att välja något för att kunna fullfölja enkäten.

Jag har tillgång till grupprum, men med tanke på de grupper jag har, och framförallt att I grupprummet inte är i anslutning till musiksalen har jag valt att inte använda mig av det. I musiksalen finns digitalt trumset, c:a 20 gitarrer, 30 ukulele, några djembes, elgitarr, bas, ak. piano, digitalpiano, ensträngad bas, lite små slagverksinstrument, PA. i en annan korridor finns en "pianostudio" med c:a 20 digitalpianon. jag använder kanon ibland och ZOOM för att spela in men har dålig tillgång till andra digitala verktyg som eleverna på ett vettigt sätt kan använda sig av.

Musiksalen är liten. Grupprummet är ett litet kök som används som keyboardrum med 12st keyboard.

---

en musiksäl, en aula (ljusanläggning är lite mycket sagt) samt små grupp rum i en annan del av skolan ibland.

Två skolor. En musiksäl med yta. En matsäl med yta med visst musikm aterial. Fungerar ganska bra.

---

4 musiksalar på 4 musiklärare. Vi cirkulerar. De funkas för 15-grupp. Ett grupprum per sal, borde vara två. Skolan har en aula, med ålderdomlig utrustning.

---

musiksalen har allt men den är inte så stor så vid större evenemang bygger vi upp aulan på högstadieskolan och sätter upp ljud och ljus finns alltså inte där alltid.

Musiksalen är ett f.d. äldre klassrum, relativt rymligt, som jag delar med fritids som dyker upp på em. När vi drar undan stolarna kan vi få fri golvyta när vi så behöver. Ett antal mindre utrymmen i anslutning till mu-salen möjliggör uppdelning i mindre grupper. Det är ett kapprum, ett kök, ett trapputrymme och ett av fritids genomgångsrum. Som samlingslokal räknar jag de olika möjligheterna till framträdanden vi har, exv. vårshow i gy-salen och avslutningar i kyrkan. Där finns iaf ljudanläggning.

Den fria golvytan utanför min sal delas med fritidsgård på em så då brukar den inte kunna användas. Inga grupprum.

Jag jobbar på två skolor. Skola 1 har jag egen musiksäl med tillgång till grupprum i anslutning dock ingen scen med ljus och ljudanläggning. Skola 2 har jag ingen egen musiksäl utan delar med no/so. Har dock tillgång till Aula med ljud och ljusanläggning.

Aulan ligger väg i vägg med musiksalen och är ofta ledig. Dit kan vi skicka upp elever när vi behöver dela på gruppen.

Grupprummet används mer som ett förråd. Musiksalen har trägolv.

Samlingslokalen är idrottssalen så det innebär ett stort jobb att bygga för olika evenemang.

Grupprummet ligger en bit bort.

Jag har tillgång till samlingslokal, men den är i matsalen och saknar ljus och ljudanläggning.

I sal med 2 tillhörande grupprum

---

egentligen alla dessa alternativ ,men inte varje vecka.

Jag är på fem skolor och har en musiksal på en av dem. På övriga skolor flyttar jag antingen runt till resp klassrum eller är i ett vanligt klassrum som eleverna kommer till.

Undervisningen sker i elevernas vanliga klassrum. Ej musiksal. Finns ej som alternativ ovan. Har tillgång till ett grupprum intill klassrummet.

Undervisningen sker i elevernas vanliga klassrum. Ej musiksal. Finns ej som alternativ ovan. Har tillgång till ett grupprum intill klassrummet.

Delar m fritids, ett klassrum utan bänkar + kapprum och grupprum som iofs knappt går att vara i pga fritidssaker.

Ingen riktig musiksal. Vi delar sal med textilslöjd.

Ingen riktig musiksal. Vi delar sal med textilslöjd.

en teorisal med flyttbara bord och stolar. ett ensemblerum för elektrisk musik

Det finns en till sal jag kan använda som dock inte ligger i direkt anslutning till musiksalen. Eftersom korridoren utanför musiksalen är lugn brukar jag använda den ibland.

Dålig luft, saknas ljudisolering, annars rätt trevligt :)

"Samlingssalen" = matsal som måste dukas om

En musiksal med tom golvyta för dans rörelse och musicerande i olika former. En lika stor sal med syntar och två rockbandsuppsättningar där eleverna kan spela tillsammans och höra varandra via hörlurar. Ett litet rum med 3 syntar där eleverna kan spela individuellt eller höra varandra via hörlurar. Kan även använda korridoren utanför då jag är i källarplan och stör inga andra.

Grupprummet är inte alltid ledigt, vilket ställer till det väldigt mycket för mig på dessa lektioner.

Ett relativt stort klassrum med tre förråd och dessutom tre övningsrum, fullt utrustade med PA och ensembleinstrument. Till konserter används matsal eller gymnastiksal.

Två rum intill varandra med ett fönster emellan så att jag ser eleverna hela tiden.

Jag har musik i biblioteket.

Fri golvyta finns men då finns inga bord. Ett grupprum på ca 3 kvadratmeter, inte mycket alltså. Utrustningen står inte framställd utan måste plockas fram för varje lektion vilket ger mycket plocktid mellan lektionerna.

Musikrummet är litet men vi rör oss en del ändå. Kan göra en ring på ca 12 pers.

Stor och ljus ca 15x8m. Samanvänds med kulturskolans dans och ensemblespel.

ett ställe bara liten musiksal, ett ställe musiksal med pelare i mitten, ett ställe även grupprum

Jag undervisar på 5 skolor. 4 skolor har musiksal varav 3 så stora att man kan göra viss dans/rörelse. Dessa 4 skolor är utrustade med ukuleles, ett fåtal gitarrer, trumset och bas samt ett fåtal klaviatur och sånganläggning. 1 sal är ett rum på fritids utan några som helst instrument. Dit får jag bära de instrument jag vill använda (låna från någon annan av skolorna).

Nybyggd skola med relativt väl ljudisolerade grupprum. Ett rum för helklass, ett rum som rymmer en halvklass, tre grupprum som rymmer 3-4 elever. En gammal aula med scen (används vid enstaka tillfällen).

stor sal + tre grupprum

en sal ngt större än en normal skolsal + ett litet grupprum

Mkt välutrustade lokaler, musikal fullt utrustad två "rockrum" med full utrustning. Eget kontor/verkstad

---

Vi har bra lokaler - men de är efter en renovering dimensionerade för halvklass rent ytmässigt. Har även tillgång till egen studio.

Min utrustning består av:

Akustiska gitarrer	156 (5,6%)
Flygel/piano/digitalpiano	150 (5,4%)
Mikrofoner med stativ	147 (5,3%)
Keyboards/synthar	144 (5,2%)
Elbasar med förstärkare	144 (5,2%)
Stereoanläggning	140 (5,1%)
Digitalt/akustiskt trumset	137 (5,0%)
Elgitarrer med förstärkare	136 (4,9%)
Notställ	133 (4,8%)
PA-anläggning: mixer, aktiva högtalare, medhörning etc	128 (4,6%)
Hörlurar	124 (4,5%)
Fast monterad datorprojektor	117 (4,2%)
Ett ackordinstrument per elev	106 (3,8%)
Datorer med nätverksanslutning och skrivare	102 (3,7%)
Musiklitteratur	100 (3,6%)
Klassuppsättning av rytminstrument	87 (3,1%)
Skrivtavla med notlinjer	85 (3,1%)
Musiklexikon	83 (3,0%)
Stavspel och tonboxar	81 (2,9%)
Bärbar inspelningsapparat med USB-anslutning	74 (2,7%)
Overheadprojektor	68 (2,5%)
Inspelningsprogram	67 (2,4%)
DVD/video och TV	66 (2,4%)
Sångböcker i klassuppsättning	57 (2,1%)
Hörselskydd	57 (2,1%)
Notskrivningsprogram	32 (1,2%)
Blåsinstrument	21 (0,8%)
Decibelmätare	13 (0,5%)
Stråkinstrument	10 (0,4%)

Angående utrustningen

Jag har personliga hörselskydd, men inte till eleverna.

Vi har endast halvklass uppsättning gitarrer fast vi är helklass på lektion.

Det finns även 2 kontrabasar och ett tiotal ukulele. Blås och stråkinstrument i övrigt fungerar inte pga dåligt underhåll. Ett par kongas och ett par bongos finns. Även två cajoner och en (linebar) akustisk bas, så man kan repa full sättning akustiskt. Några ägg, shakers, handtrummor, klaves, tamburiner etc finns, men ej riktigt för helklass.

Har några få hörselskydd, men inte till alla. Utrustningen är ofta trasig.

Ett piano, 5 keyboards, 10 ack gitarrer, 3 mikrofoner och ett litet mixerbord, 1 ack trumset.

20 gitarrer, 6 keyboard

6 djembe, 6 darbuka dubbel uppsättning av alla "rock" instrument så att 2 band kan spela samtidigt

Har en elbas. Har gott om afrikanska trummor och afrikanska slagverksinstrument.

Jag har halvklass uppsättning med gitarrer. Keyboard/piano halvklass om några sitter två och två.

Inspelningsapparat (dataprogram, ljudkort, mick mm) är just inköpt och inte hunnit användas än, men snart! Blås- och stråkinstrument finns men är inte i brukligt skick. Men eftersom jag inte tycker att det finns möjlighet att lära ut att spela på dessa instrument i en klassrumssituation, bortsett från blockflöjt, (dels för att jag inte har tillräcklig kunskap på de flesta av dessa instrument men också för att jag inte just nu har intresse att arbeta med blockflöjt) så är det inget jag prioriterar att lägga pengar på att ordna med. Det är inte heller något krav i kursplanen att eleverna ska kunna spela något specifikt blås- eller stråkinstrument. Jag har också tonrör och små klangspel. Jag har en smartboard sedan 1 år. Jag har tillgång till att hämta en tv-dvd. Men jag skulle tro att det mesta går att spela upp via dator och smartboard. Innan jag hade smartboard så hade jag en projektor med duk sedan 1,5 år. Jag har också ett gäng gamla balalajkor som jag inte använt eftersom vi

7 st ukulele och 8 gitarrer

Jag har ganska mycket men tyvärr har jag bara en budget på 4000:-/år så jag har fått köpa in ukulele och keyboards till budgetpris och tyvärr sämre kvalitet. Elgitarr och elbas har jag bara en av varje.

Har all utrustning jag behöver Det som inte är okryddat har jag inget behov av Eventuellt kan hörselskydd behövas men har inte det behovet, vi spelar aldrig ensemble med den volymen

Katastrofalt dålig utrustning!

Har tillgång till datorer om jag bokar datavagnen men inga egna datorer som hör till muskisal (Bara en elgitarr)

Har bara en dator med nätverk och skrivare. Har kastat ut OH, TV och DVD och kör allt via projektor + läskamera. Eleverna uppmanas använda sina egna decibelbätare via appar i mobilerna. Kör Garageband på Ipad istället för datorer.

Eftersom att jag har en rektor som inte prioriterar halvklass så har jag sagt att jag behöver grejor som räcker till helklass. Vilket innebär... 23 st gitarrer 5 st elgitarrer 4 st elbasar 1 piano 4 st elpianon 4 st keyboards 10 st mikrofoner 2 st digitala trumset 1 litet PA 1 stort PA 5 st notställ Ett antal mikrofonstativ

datorer men ej skrivare.

Jag har Vi gör musik som enda sångbok i klassuppsättning. Jag har 4 keyboards, 2 gitarrer,

och kan låna 3 från lågstadiet, Boomwhackers använder jag mycket! Skolan har 15 iPads som jag använder som pianosubstitut- virtuoso.

Det finns visserligen några gamla blåsinstrument, men inte i användbart skick plus några blockflöjter kom jag på, men det är ett tag sedan jag använde dem.

Ackordinstrument finns inte till alla i de fall grupperna är så stora som 25.

Inspelningsprogram och midikeyboard finns, men bara en "station", vilket gör det nästan omöjligt att använda i undervisningen med många elever.

Vi har två digitala trumset, tre elbasar med förstärkare, tre elgitarer med förstärkare, 4 keyboards, ett stagepiano. Vi har en Zoom2 för inspelning, samt den senaste investeringen för skapande av musik: 5 Ipad2 där eleverna får skapa i Garageband. Vi har en datorprojektor (lös).

På vissa skolor finns detta men absolut inte allt på samma skola.

Bygelgitarer, Djembetrummor; elever har egen dator eller ipad

---

Vi har ukulele till helklass, 8 gitarer, 1 el-gitarr med förstärkare, 2 elbasar med förstärkare, 2 trumset ett av varje. 1 dator med skrivare som oxå är vår arbetsdator som även eleverna ska få arbeta med. Notskrivnings/inspelningsprogrammet är 15 år gammalt och ingen kan med det.

Vi har en scen med ljus och ljudanläggning. varje elev på skolan har en egen macdator.obs! Nytt för detta läsåret!

---

bärbar inspelning dvs min telefon

Alla elever har egna macdatorer.

Ackordinstrumenten består av 12 gitarer, 4 keyboards och 1 piano.

---

ackordinstrument finns det mång men inte till varje elev 22st.

Datorer finns, eleverna har one2one, dvs de disponerar en personlig dator. De har Mac och i den finns Garage Band. Vi har dock ingen skrivare...

Stråk/blås finns i närheten då vi är vägg i vägg med kulturskolan. I de mindre mellanstadieskolorna i kommunens ytterområden finns väldigt lite utrustning. Där har skolans lärare själva försökt driva musikundervisning genom åren, först nu har de börjat utrusta sina skolor med några gitarer.

Även om jag har en väl utrustad musiksal så ligger svårigheten i att ha upp till 23 elever aktiva med instrument samtidigt.

Jag har en kontrabas. Mycket populär bland eleverna. Och 10 st ukulele.

Alla elever har egen dator med musikprogram

Saknar digitalt trumset, har bara en elbas & tre syntar.

Hörselskadad enbart för mig. Svårt att få tillgång till nya inköp. Utrustningen utsliten. Salen används 1gång per vecka till öppen skola. Vilket gör att allt slits mer än normalt o ingen tar ansvar.

Vi har lite blockflöjter också.

---

6 gitarer. 8 ukulele. 1 piano trumset. Elbas. Rytminstrument. Det finns inga bord eller stolar att jobba med skrivuppgifter. Allt utom 2 git och piano har jag skaffat läsåret 2012/13 då jag tillträdde. Kämpar för att få riktig musiksal med utrustning.

Se föregående svar

Delar utrustning med XXXakademin

Ovan nämnda instrument gäller bara för ena skolan, ej de andra två...

Spelar ibland in på min privata iPhone, och den har ju USB-anslutning. elförstärkta instrument/trumset/PA/mikrofoner är i dåligt skick, har inte tillräckligt med tid avsatt till institutionsvård, de borde in till reparation.

Jag har en keyboard, 2 st gitarrer, 10 st ukulele, dvs räcker inte till under lektionen med 11 elever. (1 1/2 klass) 2 st cymbaler 3 st trianglar 2 st bjällror En massa claves 10 kazooer 1 st gurka 1 st block "Stereoanläggningen" består av en dator som jag kopplar till en liten cd-spelare.

1 elgitarr, 2 elbasar och 1 digitalt trumset. 2 datorer och en skrivare. Hörselskydd till läraren.
5 iPads 1 elgitarr med stärkare

Endast ett piano "tillägnat mig". En av skolorna har inte så mycket instrument. Har nu fått lite pengar då jag pekat på kunskapskraven för min rektor.

Mycket av utrustningen är gammal, stereo tex. saknar mest fast projektor (finns att boka en. Om man har tur kan det funka men är mekigt och tar tid...)och musikdatorer. Skolan har usel ekonomi

Jag har 1 el-gitarr och 1 el-bas och 1 MING-bas. El-pianot är jordens sämsta med många stumma tangenter. Har däremot inte jobbat för att få hela klassuppsättningar med gitarer och rytminstrument. Tycker det blir för mycket och ohanterligt. Det är ibland bättre att de turas om, för ljudvolymen och för att lära av varann.

Mycket är aning gammalt och slitet. Svag budgettilldelning. Det digitala skapandet går inte så bra. Enklare E jay program bara. Använder en gammal bandspelare till inspelningar. Jag har tre pianon , två akustiska , som används flitigt.

En del utrustning finns på skola 1 och en del på skola 2. Båda har hel klassuppsättning ukulele men i övrigt ingen klassuppsättning instrument.

Vi har fyra datorer med musikprogramet Magix som eleverna kan använda. Med datorn kopplad till ljudanläggningen och projektorn behöver vi inte vare sig stereo eller TV med DVD

Smartboard

en gitarr per två elever

Rytminstrument, men inte i klassuppsättning.

Har i det ena klassrummet tillgång till smartboard

Vi har en fullt utrustad inspelningsstudio

Har 10 gitarrer o 10 keyboards

både hög- och mellanstadiet använder utrustningen, så den slits väldigt fort men ersätts inte. stämskruvar stöts sönder, fjädrar och skruvar på elgitarrerna försvinner. sånganläggning är av stenåldersmodell.

1 elbas, 6 gitarrer, 8 keyboardar, 9 ukulele, 1 dator som är min lärardator

jag har ett piano, 7 akustiska gitarrer, 25 ukulele och lite rytminstrument

Det finns instrument, men de flesta börjar gå sönder för att de är så slitna. Tråkigt när det inte låter bra! Hörlurar finns bara till några, även dessa börjar gå sönder.

Alla mina elever 6-9 har egna bärbara datorer. Jag använder ett gratis online baserat notskrivningsprogram och till inspelning använder vi deras egna datorer.

Det finns en klassuppsättning ukeleles. I övrigt är utrustningen under all kritik. Har inte ens en CD-spelare utan tar med mig egen iPod med bärbara högtalare!!

Det jag bockat i finns men inte i den omfattning som står. Elbas o elgit bara 1 av varje.

Keyboardgs knappt 10 st. Akustiska gitarrer 15 plus en till läraren.

Hörselskydd till mig. Sångböcker använder jag inte. Alla texter i datorn. Likaså musiklexikon. det är enklare att söka i datorn. Rytminstrument behövs inte i klassuppsättning. Snart har alla elever en egen dator.

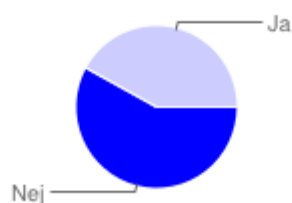
18 gitarrer, två digitala piano, två synthar, ett piano.

Se svaret angående salar.

ingen medhörning på PA:t eleverna har dator eller Ipad men vi har ingen skrivare i rummet. årskurs 7 har var sin Mac dator. Andra har inte tillgång till digitala vertyg.

Anser du att din skola tillhandahåller vad som krävs för att dina elever ska kunna utveckla sina förmågor i musik i enlighet med Lgr-11?

Nej	93 (57,8%)
Ja	68 (42,2%)

Om du svarade nej på föregående fråga kan du här precisera vad du saknar för att kunna erbjuda en likvärdig undervisning.

Utrustningen är bra, men det fungerar inte att undervisa i helklass.

Musik i halvklass! Det behövs fler gitarrer, keyboard PA , mikrofon saknas i klassrum Fast monterad Projektor Grupprum utrustat för ensemblespel

Det som är absolut svårast att få till är undervisning med digitala verktyg. Det går, men det är oerhört svårt att organisera.

Det behövs fler datorer/IT-utrustning med lämplig programvara.

Hade behövt fler instrument och inspelningsmöjligheter tex. Allt som inte är ikryssat i förra listen över utrustning.

Undervisning i halvklass från åk 4 (max 12 elever) Undervisning med behörig (och kompetent) musklärare i musiksäl från åk 2. Det behövs fler keyboards + datorer med inspelningsmöjlighet och notskrivningsprogram. Data-projektor/Interaktiv tavla saknas också.

Antalet elever i grupperna är för många, vilket gör det omöjligt att bedriva en undervisning där alla får tid och möjlighet att nå de mål de önskar. Det gör det också omöjligt för mig att rättvist bedöma dem Lektionstiden är för kort, 40 minuter med åk 7 med 20-23 elever. Vi har inga datorer eller musikprogram för skapande momentet.

Kunskap om och verktyg till digitalt musikskapande. Bättre tjänstedator. Datorer till eleverna.

Utrustningsmässigt är det ok. Problemet är för stora grupper, även i elevens val har jag 28 elever.

Musikämnet har alldeles för höga krav inbyggda. Många barn behöver jobba en eller två med läraren för att lära sig. De som klarar sig går på Kulturskolan på fritiden.

Om man vill att samtliga elever ska kunna nå lgr 11's kunskapskrav behövs halvklass redan i år 3 samt utrymme för att ha specialmusiklektioner i mycket små grupper med de elever som behöver extra stöd i ämnet. Det finns också för lite tid till dokumentation, arbete med LPP och tid för att gå igenom den dokumentation som man gör vid omdömessättningen. I övrigt når en stor del av mina elever kunskapskraven. Men jag har dem ju inte i 6:an så det är inte helt lätt för mig att veta vad som händer det sista året innan första betygsättningen. För övrigt är det alldeles för lite tid i kursplanen för att man verkligen ska kunna veta vad eleverna verkligen kan. 40min i veckan är alldeles för lite med den mastiga kursplanen som vi nu har.

Fler datorer

Jag har endast ett grupprum. Det skulle behövas fler för att alla ska få chans att spela tillsammans.

Vi saknar tramset på vår skola. Det står på min önskelista.

Saknar halvklasser och mycket utrustning! Har t.ex. inte ens en dator eller ett musikprogram.

Digital utrustning för inspelning, bearbetning m.m. (Finns datavagn att boka men inte med specifika musikprogram)

digitala verktyg med program, midi keyboard mm. En dator finns men utan musikprogram och kringutrustning. (har helklass)

Möjligheter för elevernas egna musikskapande behöver förbättras!

Skolan har 1-1-datorer, men vi har inte möjlighet att (med tanke på mjukvara och lokaler) använda dem för musikinspelning och musikskapande när man är hela gruppen.

OBLIGATORISK HALVKLASSUNDERVISNING

Alla elever måste få mindre undervisningsgrupper= max 15 elever! Arbetsmiljön gör att det inte blir en lärmiljö.

För stora grupper för att följa läroplanen ... Det finns ingen chans att göra det som läroplanen beskriver med över 20 elever.

Jag vill ha halvklass för att kunna nå varje elev bättre. Åk 7 ska få "paddor" så där kan jag täcka in det digitala musikskapandet men åttor och nior saknar idag förutsättningar för detta.

Musiksal med utrustning på plats, fri golvyta, olika instrument,,

I första hand anpassade undervisningsgrupper - halvklass. Läsbar lokal.

Större sal, samt grupprum bättre utrustade och ljudisolerade. Vi har musiksal och tre grupprum, varav ett är en tvättstuga som tillhör hemkunskapen. Skolan stod färdig 2002!!! Bra dock med tillgång till fyra rum, men isolering och redskap behöver åtgärdas.

Vi borde kanske ha större möjlighet för elevernas skapande på datorer, men deras datorer är enkla och vi har mest jobbat med program som t ex jamstudio etc. Vi musiklärare håller på att lära oss inspelningsprogrammet StudioOne, vilket tanken är ska användas även av eleverna så småningom, men då behöver vi köpa in några större stationer + midikeyboard etc att ha som stationer i salen.

I vissa årskurser har jag allt för stora undervisningsgrupper för att ha en chans att få alla elever att nå målen. Resultatet blir tyvärr att man ibland sänker kraven för att situationen inte ska gå ut över eleverna.

Saknar klassuppsättning av något ackordinstrument. Har bara 1 piano vilket gör att det är svårt att se till att alla får spela. Har bara 6 gitarrer i grupper om 20 elever. Har inte heller några grupprum vilket kan göra det svårt för eleverna att få lugn och ro i sitt spelande/lärande.

Dator, notskrivningsprogram, ljudanl på vissa skolor, klassuppsättning gitarr rytminstrument m m m m

Saknar digitala verktyg att använda i musikskapande

Instrument och grupprum så att de kan få spela mer. Allt som har med digitala verktyg att göra, såsom inspelning, redigering.

Halvklass samt bättre utrustade grupprum

Behöver köpa in mer gitarrer och nya datorprogram.

I år 3-5 ja men ej i år 2

Fler keyboards.

Datorer med möjlighet till musikskapande.

Nästan fullt ut men måste förbättra detta med datorer och inspelningsmöjligheter

halvklass

Mindre undervisningsgrupper. Mer tid för efterarbete, reflektion och utvärdering. Vissa instrument saknas.

för stora grupper, lite tid och icke ändamålsenliga lokaler. för lite digitala verktyg.

Skolan kan väl inte göra annat än att ge mig halvklass i musik i alla årskurser , utan det är ju brist tid som är boven i dramat! Skolverket borde också se över och analyserat tidsrammarna för musikämnet om det ska gå ihop sig med LGR 11!!!!

Fler digitala verktyg.

Mindre grupper och mer tid. I viss mån bättre utrustning.

För lite tid. Undervisning i lägre åldrar utan ackordinstr och ensemblespel. 35 min Halvklass i sjuan varannan vecka, resten helklass. Inget i åtta , en termin i sexan resp nian.

Ackordinstrument, digitalt trumset. Mm

Framför allt lokaler. Jättesvårt att jobba med eget skapande utan att kunna dela upp elevgruppen.

Mitt svar avser Lgr-11, Jag jobbar efter särskolans kursplan.

Fler grupprum, mindre grupper. Utrustning som är anpassad efter den nya läroplanen

Digitala verktyg

halvklassundervisning behövs för att hinna stötta och hjälpa eleverna som inte har spelat något instrument förut och inte har tillgång till instrument hemma. jag har tillräckligt med utrustning och fungerande lokaler.

Många elever behöver hjälp och stöttning i en utsträckning som inte går att erbjuda med nuvarande resurser. Helklassformatet fungerar långt ifrån optimalt i praktiken.

Syntar och digitala verktyg för musikskapande

Har i perioder alldeles för stora grupper (25-26 elever)

För stora elevgrupper

Digitalt inget grupprum saknas för stora grupper

Saknar utrustning för inspelning

Behöver mer tid, men man löser det ju ändå. Musikämnet är större i kursplanen än i timplanen. Vill ha mer digitala verktyg och det är på gång. (I pads ska köpas in)

En fast musiksall, med anpassad dämpning på alla skolorna. Gärna klassuppsättningar av olika instrument, eller i alla fall så att alla kan spela tillsammans samtidigt... Tillgång till

Grupprum.

Halvklaser i åk 4-6, MINST 70% av terminen. Undervisningstid till Elevens val musik. Undervisningstid på lågstadiet (eller riktigt musikbehörig lärare på låg att samarbeta med). Mer tid i timplanen, MINST 60m/v per klass i alla årskurser.

Jag behöver en fullt utrustad musiksalsal.

Åk 9 saknar datorer

Gruppstorleken

Digitala verktyg saknar jag (och egen kunskap och idéer om hur jag ska använda dem), möjlighet till att jobba kvalitativt i små grupper (inga grupprum). eleverna gör grupparbeten i korridorerna.... eftersom jag jobbar helklass måste jag ju också säga att skolan inte tillhandahåller förutsättningar (mindre grupp) som krävs för att eleverna skall kunna utveckla sina förmågor enl. Lgr11.

-för stora grupper - numera det helt oacceptabla upplägget med varannan termin för eleverna(och läraren)

Fler mindre övningslokaler med instrument före enskild övning och ensemblespel. Fler datorer och musikprogram och inspelningsmöjligheter för musikskapande.

En skola -bra. Andra skolan : dåligt med instrument.

De digitala verktygen saknas, vilket är ett ovärderligt hjälpmedel för musikskapandet.

momentet inspelning är det jag inte är säker på

EKOMOMI

Mer halvklass, egen mu-sal med tillhörande förråd, fler grupprum med fast uppställd utrustning (trumset, bas, synth), bättre litteratur och övningar, fler datorer, inspelningsutrustning, musikskaparprogram, några MING-flöjter, notlinjer t.ex.

Datorer, finns ju io för sig i skolans verksamhet men det finns inte plats för dem och de är alltid upptagna.

Grupperna är för stora. I en del grupper har jag över 30 elever. För att få ut någonting av undervisningen borde vi ha åtminstone halvklass.

Inga musikprogram som elever kan jobba med. Annars tillhandahåller skolan det som behövs.

musikprogram och datorer för att ge eleverna möjlighet att skapa musik på datorn. vi saknar också keyboards.

Digital utrustning i form av musikprogram till datorer/ipad.

för stora grupper och lite instrument och lite tid för efterdokumentation

bättre och mer elgit, elbas bättre och fler grupprum Ipad + Spotify datorer + notskrivn progr bl.a.....

Utrustning såsom trumset, mikrofoner, keyboards mm mm.

Datorer med inspelnings- och loopprogram. Halvklass!

gitarrer, pianon, synthar, sånganläggning, utrustade separata replokaler som eleverna har tillgång till mellan lektionerna, mer tid på schemat, hjälplärare i klassrummet.

Att kunna tillgodose kursplanens mål i ensambelspel är för mig en stor utmaning, samt rytmik, dans och annan "golvverksamhet" då min musiksalsal är ett vanligt klassrum med bänkar...

Nej, men man kommer ändå rätt långt med akustiska instrument, beror lite på hur man tolkar

läroplanen

Klassuppställning instrument (samma instrument), grupprum, mindre grupporlekar

Har bara ett grupprum vilket gör att det blir för stora grupper för effektivt ensemblespel.

Hela fungerande instrument! Digitala trumset (har ett akustiskt i musiksalen, men ska man spela där kan ingen annan i det rummet koncentrera sig på något alls). Hörselskydd och hörlurar till alla elever!

Grupperna är för stora, för få datorer

Grupperna är för stora, för få datorer

Ändamålsenlig musiksal, grupprum, mindre undervisningsgrupper och en massa utrustning (trummor, bas, gitarr, keyboards, rytminstrument m.m.). Mer tid i ämnet. Den största faktorn är för stora undervisningsgrupper.

Det är allt för stora grupper, i synnerhet i förhållande till tiden. Återigen - HALVKLASS.

Men tiden är knapp

Halvklass i åk 6. Mer undervisningstid än 40 minuter/vecka.

saknar ett ackordsinstrument per elev, saknar möjlighet att jobba digitalt, saknar rytminstrument till alla

Mindre undervisningsgrupper i så 7. Finns inte en chans att kunna utveckla förmågorna i Lgr-11 med nästan 30 elever i klassen. På 40 min lektion/vecka ska jag hinna igenom alla moment, hjälpa alla elever samt bedöma dem på ett rättsäkert sätt. Jag klarar inte det!

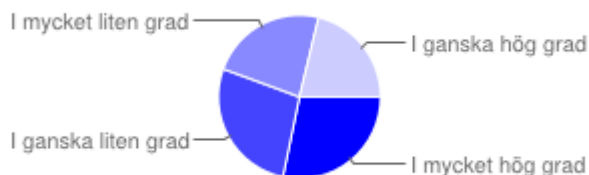
Digitalt skapande kan jag inte erbjuda då vi inte har datorer/inspelningsutrustning... Praktisk instrumentkännedom - Grupprum saknas och då är det svårt att få flera ensemblegrupper. Visst kan vispela, men elevernas utveckling i detta kunde bli bättre med bättre yttre förutsättning.

Halvklassundervisning.

Grupperna är för stora att nå till var och en. Att lära sig spela på instrument är minst sagt problematiskt i en grupp med 19-29 elever. Det räcker inte klaviaturer osv

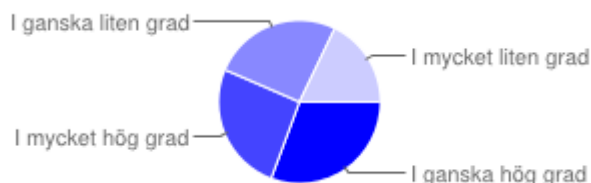
Brist på instrument och annan utrustning

I mycket hög grad	43 (28,5%)
I ganska liten grad	41 (27,2%)
I mycket liten grad	35 (23,2%)
I ganska hög grad	32 (21,2%)

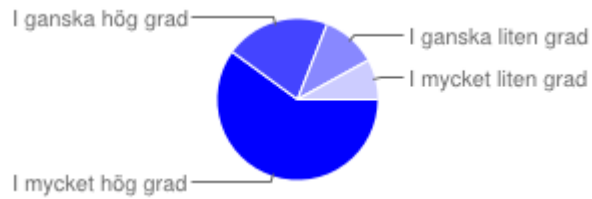
Brist på ändamålsenliga lokaler

I ganska hög grad	47 (30,5%)
I mycket hög grad	40 (26,0%)
I ganska liten grad	40 (26,0%)
I mycket liten grad	27 (17,5%)

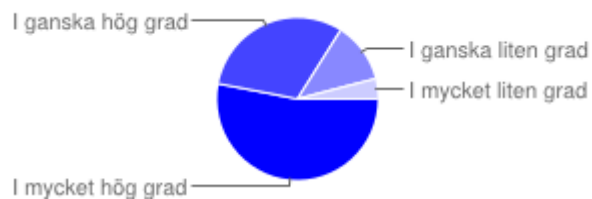
För stora elevgrupper

I mycket hög grad	95 (59,7%)
I ganska hög grad	34 (21,4%)
I ganska liten grad	18 (11,3%)
I mycket liten grad	12 (7,5%)

För litet utrymme i timplanen

I mycket hög grad	85 (53,1%)
I ganska hög grad	50 (31,2%)
I ganska liten grad	19 (11,9%)
I mycket liten grad	6 (3,8%)

Vilka andra faktorer kan påverka elevernas möjligheter till en likvärdig musikutbildning?

-

Studiemotivation som helhet bland elever (okej att plugga/öva el ej) dvs elevklientelet
Musiklärarens utbildning och kunskaper/förmågor inom ämnet, metodik etc. Hur tolkning av kunskapskraven görs. Hur ämnets status som sådant är på respektive skola och hur mycket plats det får "offentligt". Om man är själv musiklärare eller flera spelar också in bedömningsmässigt. Dialogen är viktig.

Att musiklärare från olika skolor får möjlighet och tid att träffas under arbetstid för diskussion och utbyte.

Att vi lärare har olika utbildning. Allt från 1 års musikstudier till 5 år.

Ämnets status och att lärare (jag) har dem för lite tid. (Vilket underminerar min status)

Vilken ledning man har. Jag har varit lyckligt lottad och haft rektorer som förstått hur viktigt ämnet är och vågat satsa, medan jag har kollegor i kommunen som inte får något gehör för sina krav och det är obegripligt hur de ska kunna nå målen.

Tid med läraren. Nån extragång som ger en liten knuff i rätt riktning. Detta skulle man ha tid med under planeringstid om man inte skrev så mycket omdömen eller gjorde annat administrativt arbete.

Tidigare kunskaper, gruppdynamiken, hur många elever med särskilda behov det finns i gruppen, skolledningens uppbackning och intresse för ämnet, om eleven har någon diagnos eller annan svårighet som påverkar inlärningen, vilken inställning föräldrarna har till ämnet, om eleverna går på annan musikundervisning (Kulturskolan el dylikt) om klassläraren har intresse för ämnet, om eleven har intresse för ämnet

Det viktigaste är gruppstorlekarna utan tvekan!! Även hur timplanen är fördelad över årskurserna

De har inte fått relevant undervisning på mellanstadiet - det är det största problemet!!

Möjlighet att delta i musikskola. För närvarande är det kö. Avgiften på 400 kr/termin avskräcker vissa. Möjligheter för oss "ensamlärare" i klassmusik att träffas och fortbilda

oss/diskutera läroplan och bedömning. Här XXX i XXXskogarna är detta en bristvara!

Ekonom för reparationer och inköp. Gemensamt grundmaterial, arbetsblad, lektions tips mm på papper eller digitalt som gäller för alla skolor och som hela tiden utvecklas av lärare tillsammans.

Hård belastning på musiksalar, schemaläggning lärare, som försvårar eller omöjliggör adekvata förberedelser på plats.

Barn med särskilda behov måste ges resurs så att de inte behöver vara fler än 5 i en grupp för att kunna möjliggöra lärande och spelande på deras villkor!!!

Musiklärare måste få fler chanser att diskutera betyg och bedömning med andra inom eller utom kommungränsen.

Kulturskolans medverkan i den obligatoriska grundskolan.

Behöriga lärare!!

Deras tillgång till instrument hemma, eller hemmets förståelse för att ämnet är viktigt.

Elever som i vanliga fall har med sig en extra pedagog som kommer till musiken utan.

Dialogen med de andra musiklärarna i kommunen, samt den tid vi får till ämnesträffar på den egna skolan. I och med att vi är två musiklärare och båda har andra ämnen, så blir det ett pussel att hitta gemensamma planeringstider.

Vissa elever kan och har möjlighet att spela i kulturskola och dessa elever har ju så klart ett försprång. Man kanske skulle samarbeta mer med kulturskolans lärare för att utöka timplanen. Elevens val kunde innehålla musik, rock eller popgrupper.

Utbildad lärare, musikämnesarbetslag

Att kommunen inte satsar pengar så att det finns alla "saker" som det står i läroplanen att de SKA kunna och dessutom SKA ha betyg i.

tillgång till instrument hemma

Möjligheterna till att spela på fritiden. engagerade föräldrar. fler vuxna i klassrummet som kan hjälpa instruera.

Ej assistenter där elever är utåtaggerande eller har socialproblem med klasskompisar. Dvs stör resten av klassen

Olika stora grupper. Vissa grupper helklass vissa halvklass! Vi har ett litet grupprum men skulle behöva fler.

För att uppfylla läroplanens mål borde man ha max fem elever per gång för att hinna med att instruera vid sammusicerande plus större utrymme på veckoschemat.

Halvklass är en förutsättning för att kunna uppnå vad som står i kursplanen. Plus givetvis tillgång till de instrument som krävs.

Samarbete mellan musiklärare där bland annat öppna diskussioner kan föras.

För att elever ska kunna lära sig behövs det TID för att först kunna bygga bra RELATIONER sedan kan man komma nån vart med LGR 11!

Elever som kommer från familjer som är musikaliskt aktiva har ett stort försprång och jag hinner inte ge de andra barnen vad dom behöver för att kompensera detta

Brist på gemensam syn beträffande ordning och reda, samsyn hela skolan.

Olika lärares syn på och vilja att följa kursplanen. Brist på behöriga musiklärare.

Att se ämnet dom likvärdigt andra ämnen

Skolverkets utformning av kunskapskraven. Nuvarande krav är för otydliga och intetsägande

vad gäller kunskapsnivån. De svärtade värdeorden räcker inte. Det måste statueras tydliga exempel vilka kan bli en normgivande markör för vad man menar med att t.ex. delta i unison sång och då följa rytm och tonhöjd med viss säkerhet. Tre ljudklipp med elev/elever som visar på tänk nivåskillnad mellan betygetstegen F, E, C och A. Utan tydliga konkreta exempel faller systemet platt och det ges alldeles för stort utrymme för olika skolor och lärare att tolka.

Lärarnas möjlighet till samarbete skolor emellan, alldeles för få yrkesträffar. Yrkesträffar över kommungränser, har aldrig hänt

V

Lör lite tid Musiken prioriteras inte fel på läroplanen jag har för många elever

Många byten av musiklärare, ibland varje termin.

Bristen på utbildade musiklärare. Vi är två behöriga musiklärare på vår skola, men så ser det ju inte ut överallt...

Min egen metod som lärare betyder allra mest! Gruppstorlek, lokaler och utrustning kommer därefter.

Tid för förberedelser och dokumentation, mellan lektionsspass. Tid för samplanering med andra musiklärare som jobbar på andra skolor i kommunen: Kopplingen mellan låg-mellan-högstadiet, samt möjlighet att diskutera bedömning, eller Lpo 11, mm...

"Framföranden" står nu som centralt innehåll i mellanstadiet. Jag behöver tid inom min arbetsvecka att arrangera olika sorters framföranden i mellanstadiet, eftersom alla elever ska genomföra även detta moment. Bristen på musikdatorer gör att "skapa musik med digitala hjälpmedel" inte är genomförbart. Jag behöver också tid avsatt för institutionsvård, en heldag per termin skulle räcka i mitt fall.

elevers olika behov och inlärningsstilar är svårt att tillgodose när jag undervisar i helklass.

För få utbildade klassmusiklärare som har inställningen att de kommer att jobba (länge) i yrket/verksamheten för många pop-pojkar som vikarier

Det är stor variation på förutsättningarna på olika skolor. Och då har jag bara kunskap om hur det ser ut i samma kommun. Det skulle behövas en manual för vad som ska finnas för att kunna bedriva musikundervisning både gällande tillgång till lokaler och instrument/datorer och antal elever.

Musiklärarens möjlighet att träffa varandra och utbyta pedagogiska tankar/idéer, tillgodogöra sig ny didaktisk forskning

Att det är så olika på olika skolor. Sen kommer de samman på högstadiet och gar fått väldigt olika förutsättningar.

Skolledningens syn på ämnet och även kollegornas.

1) När på dagen deras lektion ligger - olika förutsättningar påverkar kvaliteten på olika sätt. Tidigt/sent, i anslutning till rast eller ej. Om jag hinner plocka fram grejer innan eller om vi måste göra det på lektionstid, och plocka bort. 2) Mu-lektioner går ofta bort till förmån för annat. 3) Brist på assistenter till stökiga elever.

Samarbete mellan musiklärare i kommunen borde kunna vara starkare och även samarbetsprojekt på skolan skulle göra undervisningen mer spännande. Saknas tid känns det som iom nya läroplanen.

Ledningens ovilja att lyfta elever med problem att arbeta i större grupper. I vissa grupper går det helt enkelt inte att undervisa. Dessa elever får helt enkelt ingen undervisning. Jag har nu anmält till rektor att jag inte kan sätta betyg på dessa klasser trots att det finns många duktiga

elever där. Jag har ingen som helst möjlighet att bedöma dem.

Fördelningen av tid mellan skolans olika stadier som XXX stad har beslutat kommer att leda till stora svårigheter att nå målen i åk 9

Arbetsro Arbetsmiljö Metod

Musik som elevens val Möjlighet att framträda med sin musik

Samarbetet med klasslärarna, mycket tid går till att hålla ordning och uppfostran istället för undervisning.

Lärares kompetens (våldigt olika tyngd i utbildning för att anses behörig i ämnet under olika perioder och även beroende på vilka åldrar man har behörighet för) och även fortbildningsmöjligheter.

Liten möjlighet för skolans musiklärare att samarbeta kring bedömning.

Ej behöriga musiklärare. Jag tänker på skolor där man inte anställer musiklärare utan man lägger det på någon som t ex "spelar lite gitarr på fritiden". Musiklärare är viktig en förutsättning!

Rektorer prioriterar inte ämnet och det är brist på utbildade musiklärare. Precis nu är det inte så hos oss, men det har länge varit så, och jag ser det på andra skolor.

intresse hos eleven, stöd hemifrån.

☒ Mindre grupper, högst 10-12 elever/grupp, speciellt för de yngre eleverna. ☒ 40 min/v för de yngre barnen åk 2-5 (idag har jag 60 min/v. ☒ 60 min/v för åk 6-9 (idag har jag 40 min/v sammansättning av elever

De som kommer till vår skola från en annan skola i sjuan (finns tre "småskolor" i vårt upptagningsområde) har inte haft tillgång till musiklärare, musiksäl och musikinstrument. De hamnar såklart ofrånkomligt efter.

Att de inte har instrument hemma som de kan öva på gör att de inte kan få ut maximalt av undervisningen.

En aspekt som jag tycker påverkar är enskilda individers inställning till ämnet och hurvida de dominerar gruppen. I vissa grupper dominerar den positiva inställningen till ämnet och där utvecklas alla mycket mer, även de svaga och negativa eftersom det naturliga blir att man jobbar med de olika uppgifterna. I grupper där den negativa inställningen dominerar så hämmar det de ambitiösa elevernas inställning och de svaga tar sig inte riktigt an uppgifterna eftersom de påverkas så starkt av att man inte ska jobba med de olika övningarna. De som har en negativ inställning brukar i sådana fall inte sällan stå så gott som still i sin musikaliska utveckling.

Tillgången till instrument på fritiden. Därför arbetar jag hårt med att göra skolans instrument och ensemblerum tillgängliga efter skolan och på raster. Dessutom har vi lyckats få fritids att köpa in instrument. Klassernas varierande storlek Schemaplacering (stor skillnad på onsdagsmorgon och fredageftermiddag) Musikundervisningen under 1-3

Elevernas bakgrund, stöd hemma, möjlighet att öva utanför skolan, fritidsmusicerande

Elevernas bakgrund, stöd hemma, möjlighet att öva utanför skolan, fritidsmusicerande

Ämnets "värde" i skolan. Framhåller övriga lärare och rektor att ämnet är lika viktigt som andra? Om musikämnet på en skola anses vara viktigt och på en annan vara stök- och bustimmen så blir det skillnad i kvaliteten. Och naturligtvis behövs behöriga lärare och då menar jag musikhögskoleutbildade inte att man som fritidspedagog eller annan lärare bara läst ett par poäng. Det räcker helt enkelt inte.

Att jag som musiklärare har tid att jobba extra med de elever som behöver enskild hjälp. Då måste jag ha luft i mitt schema.

Hur klasserna är sammansatta. I en klass där det finns flera elever med särskilda behov innebär att andra elever får "stå tillbaka" om inte skolan prioriterar stödåtgärder. Det görs dock sällan i musikämnet.

Mindre grupper är ett måste för att kunna bedriva bra musikundervisning!

Om elever behöver särskilt stöd prioriteras aldrig musikundervisningen. Fortfarande lever en attityd mot musikämnet om att det går ut på att ha kul - inte att man har mål att nå.

---

samarbete lärare emellan, jag träffar kollegor väldigt sällan, då jag jobbar i landsorten för få grupprum

---

Alla musiklärare lär inte ut samma saker i samma årskurs. Man tänker olika när man sätter betyg.

Det jag har sett som största skillnad under de tio år jag arbetat på (samma) skola på Östermalm är att det har blivit svårare och svårare för elever att klara av helklass. I början gick det bra då de var bättre på att koncentrera sig, ta eget ansvar, lyssna på instruktioner och arbeta tillsammans. Detta har gradvis blivit svårare och svårare och eftersom lokalerna möjliggör gruppindelning för helklass så skulle det fungera med det OM det vore så att eleverna tog ansvar och hänsyn...

Har du något ytterligare att tillägga?

-

Det här är en så viktig och angelägen fråga och det är otroligt bra att du tar upp den. Jag hoppas du får många svar. Resursmässigt är jag lyckligt lottad till skillnad från många andra, men det är svårt oavsett att lägga sig på en likvärdig utbildnings- och bedömningsnivå med övriga kollegor.

Jag är ändå rätt nöjd med min musikal och utrustning men tycker att det är bedrövligt för de andra skolorna i kommunen.

En annan faktor för att eleverna inte når kunskapskraven är att arbetsförhållanden i allmänhet är så tuffa för musiklärare i klass att många skolor inte lyckas behålla sina musiklärare. Det leder till kunskapsluckor hos eleverna och att man ofta får tillsätta obehöriga musiklärare.

Bra och intressant undersökning! Ska bli kul och se hur det ser ut i landet.

Fler kollegor till musiklärarna!

Man bör kräva en tidsram eller deadline då alla brister när det gäller utrustning, schema mm. ska vara åtgärdade. Kursplanen ställer krav på musiklärare och då ska det ges förutsättningar för att klara av att genomföra detta. Efter det är det dags att kolla lärarnas kompetens, lämplighet och erfarenhet. Därefter utbildningar och högskolepoäng.

Vil att man återkopplar till ämnets förmåga att "utveckla hjärnan" på alla vilket påverkar inlärningen i alla ämnen. Mer musik istf matte,sv eng så kommer eleverna bli automatiskt bättre efter ett oligt musikpass!!!

På 80-talet hade vi halvklass d v s max 15 elever... nu när läroplanen föreskriver mer praktik spel på många olika instrument så är klasserna upp i 24-och mer .. detta betyder helt klart att vi musiklärare står inför en omöjlig uppgift...Vi måste helt enkelt sätta massa F ..då först kommer politiker att vakna.

Nej

Jag arbetar på två olika skolor nu och arbetat på några andra tidigare. Jag upplever en okunskap hos både kollegor och rektorer om vad musikämnet faktiskt är. Ofta verkar det som att de tror att det är så enkelt att åstadkomma en bra undervisning bara man är engagerad och har lite fantasi.

Jag tycker det är kul att spela ensemblespel med mina elever!

Med tanke på ämnets betydelse för samhället i stort så borde timplanen utökas samt att musikämnet får sin rätta status inom skolvärlden. Detta kan ske genom att bli höja lönerna för musiklärarna som ofta har de lägsta lönerna samt de sämsta villkoren. Världens underbaraste och roligaste jobb skall inte behöva leda till utbrändhet bland sina lärare på grund av de allmänna nedskärningar som pågått sedan 90- talets början då skolan kommunaliserades.

Mindre grupper på max 14-17 elever per grupp borde vara en självklarhet för alla stadier

Halvklass har jag lyckats få för att jag har fått in det i mina timmar. Det är inte en självklarhet. Det får man jobba på för att få.

Jag vill gärna ta del av resultatet i undersökningen. Hur redovisas det? 4.3 blev jag fundersam över: eftersom jag har en relativt välutrustad musikal hamnade mitt svar på frågan "Brist på instrument..." i kolumnen "I ganska hög grad". Jag anser dock att brist på instrument och annan utrustning påverkar i mycket hög grad elevernas möjlighet att utvecklas.

Tanken med LGR 11 var säkert bra, men för ensamma musiklärare tar det enormt mkt tid bara det att PLÖJA sig igenom ALL material av skrifter och filmer från Skolverket. Jag har en känsla av att många musiklärare inte orkar ta sig igenom all denna material. Och det är ju synd för vi behöver ju ett gemensamt språk och behöver få en uppvärdering av ämnet. Vi får INTE ge upp! Vi behövs ju!

Är supernöjd med min skola och unnar alla att ha det lika bra. Strejka om villkoren inte uppfylls, ställ krav!

Jag är inte representativ då jag för närvarande endast undervisar min egen grupp elever i musik.

Vi har det mycket bra på vår skola, musiken har bra status, vi har musikklasser och en bra skolledning som tycker musikämnet är viktigt.

Dokumentationsbördan i och med Lgr 11 är för stor, helt enkelt orimlig när det kommer till musikundervisning där mycket av det som produceras måste spelas in för att kunna tas fram och bedömas i efterhand. Ett stort problem är också när det kommer nya elever till grupper allt från nyanlända till elever från andra skolor. Språkförbistring och bristande dokumentationsunderlag försvårar arbetet. Att undervisa och musicera tillsammans med barn och ungdomar är underbart när förutsättningarna är de rätta, men tyvärr är den enda likvärdigheten i nuläget den där alla delar avsaknaden av likvärdighet. Mvh /XXX PS. Tack för engagemang i frågan.

I kommunen pågår en utredning ang musiken i grundskolan.

Tufft yrke, jag undervisar i svenska och SO också på mellanstadiet, hade nog inte klarat av att bara ha musik. Jag upplever att det är ett mycket tufft yrke att undervisa i om jag jämför med mina andra ämnen, samtidigt som det är det ämnet som ger mest tillbaka till mig.

fokuseras allt för mycket på att eleverna ska få godkänt För litan tid för elever som vill bli duktiga

Jag jobbar både på kommunal och friskola (men det gick inte att fylla i på båda, så jag fyllde i den arbetsplats jag har störst procentantal på)

Musik är ett halvklassämne. Jag har frågat representanter från Skolverket vad jag ska göra när min skolledning inte ger mig halvklasser. De svarar att det inte ska vara Skolverkets sak att styra över skolornas fördelning av ekonomin. Alltså ligger hela ansvaret på varje enskild musiklärare

som hänt.

En intressant frågeställning som du valt att ta upp. Lycka till!

Har sagt upp mig som musiklärare eftersom jag anser att arbetsbelastningen i min tjänst är för hög (5 skolor och 325 elever på 83% tjänst), grupperna för stora och salar/utrustning undermålig.

Som musiklärare har jag nu ställt ett krav på ledningen att införa halvklass i musik. Om inte så slutar jag. Jag har varit verksam som musiklärare i 12 år och nu har jag fått nog. Arbetsmiljön och stressen är inte värd den usla lönen och en sämre hälsa.

Man glömmer ofta att musiklärare måste ha tid att öva själv. Man behöver prata med riktiga musiklärare som sitter i samma rum.

Halvklass skulle dock innebära att alla fick chansen att få ett bra betyg...

Det är stor skillnad att undervisa i en grupp med 16 elever och en med 25 där de inte får samma möjligheter till hjälp av mig.
